

Omakoti

JYVÄSKYLÄ » NUMERO 5/2024 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 16. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian tarvetta

Satavuotiaan hirsitalon
keittiö uudistui harkitusti

12

Omakotitalon sähköasennukset
vaativat seurantaa

20

JYVÄSKYLÄ

• Forum 4. kerros
Kauppakatu 22

010 256 5950

Markus Tammi
LKV
0400 511 021

Nina Kallio
Myyntineuvottelija, KILAT
050 522 1206

Heli Kotro
Vuokravälittäjä, LKV
050 514 4773

Piia Nurmiraanta
Vuokravälittäjä, LKV, KILAT
050 599 1781

Lahjoitamme 20€

jokaisesta asuntokaupasta

Lastenklินิกoiden kummeille

Eeva Vaherto
LKV, IAT
050 314 6100

Hanna Vehmaa
LKV, KILAT, LKV
050 588 0780

Sisko Rasinaho
LKV, kaupanvähvistaja
045 605 9004

Esa Höri
LKV
050 340 2101

Jorma Numminen
Myyntipäällikkö, LKV,
AKA (A), kaupanvähvistaja
050 568 6221

Heidi Vanttinen
LKV, YKV,
kaupanvähvistaja
040 482 5974

Jaakko Kerminen
Myyntijohtaja, LKV, YKV
050 576 5288

Krista Virenius-Rantalaiho
LKV
050 575 2679

Kari Kaksonen
LKV
050 599 0762

Anu Voutilainen
LKV
050 341 0665

Kim Särkkä
Myyntineuvottelija, KILAT
050 307 3811

Johanna Willman
Myyntineuvottelija
040 621 1553

Ville Töyrynen
Myyntipäällikkö, LKV, LKV
040 832 0977

Mikko Raivio
LKV
050 401 6340

Vesa Pohjonen
LKV, MBA
050 562 7589

Terhi Enberg-Mattson
LKV, KILAT, kaupanvähvistaja
040 711 6550

Janne Kotamäki
Myyntipäällikkö, LKV,
YKV / Toimitilat
050 550 8945

Janne Särkkä
Toimitusjohtaja,
LKV, MBA
050 314 1074

• Taulumäki, Kankaankatu 17

Hannele Aro
Myyntineuvottelija
050 365 1978

Juha Suvanne
LKV
040 648 4522

ÄÄNEKOSKI Torikatu 2

010 256 6513

Heikki Koljonen
LKV
050 349 8543

Sanna Seppänen
Vuokravälittäjä
044 021 5469

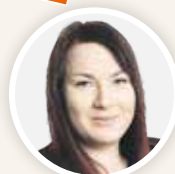
Mira Kauppinen
LKV
040 660 9534

SAARIJÄRVI Torikatu 5

010 256 6525

Päivi Peltoaho
Myyntipäällikkö, LKV, YKV
040 701 1537

Tytti Tenosalmi
Kiinteistöassistentti
040 667 0849

Olemme lähtövalmiina Sinua varten!

op-koti.fi/kiinteistonvalitys/jyvaskyla

Sähköposti: etunimi.sukunimi@op.fi

Autamme
sinua tekemään
unelmistasi totta

OP Koti

TEHDÄÄN TALVI
KAMPANJA

Meillä pääsee jo laskettelemaan!

219€
(NORM. 490€)

KAUSIKORTTI 2024-2025

VÄLINEKAUSIKORTTI 2024-2025

- ✓ LASKETTELUVÄLINEET
- ✓ LUMILAUTAVÄLINEET
- ✓ MAASTOHIIHTOVÄLINEET

169€

HIIHTOKOULU ALKAA!
7.-8.12.2024

LOOJIS
HIIHTOKOULU
SKI SCHOOL

Aurinkosähköä tai energiatehokasta lämpöpumppua?

Meiltä kaikki talotekniikan ratkaisut, niin rakenteilla olevaan kuin vanhempaankin omakotitaloon – lämmöllä.

Putki- ja sähköurakointi, uudiskohteiden KVV/IV-valvonta, lämpöpumput sekä viiennysseen että lämmitykseen, käyttövesi- & lämpöverkkoremontit ja aurinkopaneelit.

Kysy minulta lisää – etsitään oikea ratkaisu!

Hyödynnä kotitalousvähennys remonteissa 60%.

Teemu Remes
044 274 7422
teemu.remes@teemuntalotekniikka.fi
www.teemuntalotekniikka.fi

TEEMUN TALOTEKNIikka

Mööpelilöytöjä UniQtorilta

Saimme tuoreen kuorman sisustustavaraa ja huonekaluja Keski-Euroopasta. Tulehan valitsemaan parhaat päältä! Ja lisäksi meillä on lähes 350 myyntipöytää täynnä kaikkea kivaa ja hyödyllistä – edullisesti!

UniQ TORI

UniQtori Jyväskylä • ent. kirpparilla.fi:n tiloissa
Sorastajantie 1, 40320 Jyväskylä • p. 0400 238 793
ma-pe 10-18 • la 10-17 • su 12-16
www.uniqtori.fi/jyvaskyla • jyvaskyla@uniqtori.fi

CP

KESKI-SUOMEN PERUSTUSPALVELU

MAANRAKENNUS- JA PERUSTUSPALVELUT NOPEASTI JA VAIVATTOMASTI

- LUMEN AJOT KUUTIOHINNALLA (sis. kuormaus ja pois ajo)
- LUMEN AURAUKSET
- POLANTEEN POISTOT
- HIEKOITUSPALVELU
- JALKAMIES LUMITYÖT

Tarjous kyselyt sähköpostiin timo@ksperustuspalvelu.fi tai soittamalla numeroon 0400 477 353
www.ksperustuspalvelu.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2024	vko 4
Nro 2/2024	vko 11*
Nro 3/2024	vko 19
Nro 4/2024	vko 33
Nro 5/2024	vko 48

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl.
Omakotitalot Jyväskylän,
Korpilahden, Laukaan ja
Muuramen taajamissa.
* Jakelussa myös
Rakennusmessuilla
15.-17.3.2024

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten jul-
kaisusääntöjä. Reklamaatiot on
tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen
julkaisemisesta Media Potentia
Oy:lle. Suurin mahdollinen vas-
tuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjää-
misestä sekä sen aiheuttamista
vähingoista on ilmoituksen hinta.
Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu
aineistopäivän jälkeen Media Po-
tentia Oy ei ole velvollinen korvaa-
maan painovirheitä. Ilmoituksesta
lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on
ehditty valmistaa ennen peruut-
tusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoi-
tuksen hinnasta.

Freepik

22

Fikset
säilytysratkaisut
helpottavat kodin
tavaratulvaa

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Tukilämmitysjärjestelmät
- 12 Keittiöremontti
- 16 Remontista sopiminen
- 19 Lakipalsta
- 20 Sähköjen kuntotarkastus
- 22 Apua tavarapaljouteen
- 24 Juhlien järjestäminen
- 26 Ajanviete
- 27 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Ystävällisiä sanoja on
turha säästellä
– ne voivat pelastaa
jonkun päivän

'Tyhjästä on paha nyhjäistä' – sananlasku nousee elävänä mieleen tässä vaiheessa vuotta. Hallituksen budjettiriihen antimina kun muun muassa kotitalousvähennykseen tehdään ensi vuonna tuntuvia leikkauksia.

Veronmaksajain Keskusliitto otti asiaan nopeasti kantaa kyseenalaistaen leikkausten mielekkyyden ja huomauttaen pudotuksen olevan raju etenkin kotitalous-, hoito- ja hoiva-työn kohdalla. Nuo palvelut ovat olleet monille ikääntyville tärkeä apu kotona pärjäämiseen.

Myös Suomen Kotityöpalveluyhdistys kommentoi leikkausten vaikuttavan haitallisesti alan yritysten toimintaan: osa niistä ennakoi joutuvansa sen myötä lopettamaan toimintansa, osa joutuvansa irtisanomaan henkilöstöä.

Nähtäväksi jää, miten kaavaillut muutokset loppujen lopuksi vaikuttavat ihmisten elämään ensi vuonna. Kaikkea kun ei voi ennakoida. Se on kuitenkin selvää, että tällaisina aikoina solidaarisuuden ja inhimillisyyden merkitys korostuu.

Hymy tai ystävällinen teko voi olla hallitusohjelmaakin järeämpi tapa vaikuttaa ympäristöön ja ihmisten mielialaan. Ei siis pihistellä turhaan ystävällisyydestä, kun kohtaamme toisiamme arjessa.

Kohteliaisuus ei sentään maksa mitään!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Säästät rahaa ja samalla autat

SISUSTA PERSOONALLINEN KOTI EDULLISESTI JA EKOLOGISESTI

SPR-KIRPPIS KIERRÄTYSMYYMÄLÄT

Palokka, Kirri, Kirrinpolku 5 • 040 146 0641
ma-pe 10–18, la 10–15

Jyväskylä, Seppälä, Ahjokatu 14-16 • 040 145 8807
ma-pe 10–18, la 11–17

SPR-Kirppis, Jyväskylä

@spkirppis

PALOTURVALLISUUDEN ASiantuntija

GasPoint Oy

Olemme muuttaneet uuteen osoitteeseen, Säkkitie 5.

PALVELUT SÄILYVÄT ENNALLAAN – Tervetuloa SÄKKITIELLE!

- Sammuttimet ja paloturvatuotteet
- Nestekaasuhuollot, -asennukset ja -tarvikkeet
- Kaasupullohuollot
- CO2-täytöt
- Teollisuuden kaasuverkostot

Puh. 014 337 0300 • www.gaspoint.fi
Säkkitie 5, 40320 JYVÄSKYLÄ

» LYHYESTI

Järjestelmät kuntoon lämmityskautta varten

Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva muistutti jo syyskuussa, että syksyn tulo voi tuoda nousupaineita sähkön ja kaukolämmön hintaan. Korkeimmillaan hinnat ovat talvella. Tästä seuraa se, että energiansäästötoimenpiteiden kannattavuus paranee talvea kohden kuljettaessa myös palvelukiinteistöissä. Hyvin toimivat laitteet ja järjestelmät eivät tuhlaa energiaa.

– Esimerkiksi huonelämpötilan laskemisen säästövaikutus paranee samaa tahtia, kun hinnat nousevat. Syksyllä säiden viiletyssä kroppa voi kaivata lämmintä huonelämpötilaa, mutta kun väki tottuu viileyteen, voidaan sisälämpötilaa vähitellen hieman alentaa, toteaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tolvasen mielestä järkevää kiinteistön ylläpi-toa on se, että kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta varmistetaan jo syksyn aikana, jolloin talvi ei tuo mukanaan kalliita yllätyksiä, kun laitteet toimivat kuten pitääkin.

– Suosittelen tarkistamaan esimerkiksi hybridilämmityksen automatiikan toiminnan jo ensimmäisillä pikkupakkasilla. Samoin on syytä varmistaa spot-sähköä eli pörssisähköä seuraavan automaation ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon säädön toiminta, Tolvanen muistuttaa.

Sähköä säästyy, kun kulutus joustaa

Energiansäästö on suurissa kiinteistöissä ja toimitiloissa yhä useammin kulutuksen joustamista ja sähkön käytön ajoittamista tai jopa rajoittamista kalliiden valtakunnallisten kulutus-

piikkien aikana. Siksi automaatio-ohjaus ja sen toimivuus ovat tärkeitä, jotta kokonaiskulutuksesta voitaisiin saavuttaa säästöjä. Kalliin sähkön jaksoilla voi vaikka pienentää ilmanvaihdon tehoa hieman tai himmentää valaistusta.

Kulutuspiikkejä syntyy esimerkiksi aamuisin ilmanvaihtokoneiden käynnistyessä samaan aikaan. Koneiden käyntiaikoja kannattaa porrastaa 5–10 minuutin välein, jolloin käynnistyksestä aiheutuva tehopiikki jakautuu tasaisemmin.

Muita vinkkejä syyshuoltoihin

- Patteritermostaattien ja lämmitysverkoston toiminnan testaus hyvissä ajoin. Pattereiden ilmaus tarvittaessa ja lämmitysverkoston tasapainon varmistaminen. Muista myös ilmanvaihdon lämmitysverkoston tarkastus.

- Lämmitetään tiloja tarpeeseen, tilakohtaiset lämpötilasuositukset huomioiden.

- Tyhjiä tiloja ei tarvitse turhaan lämmittää. Niissä noin 16 celsiusastetta riittää.

- Ilmanvaihdon suodattimien vaihdot ja asetusarvojen varmistukset

- Siitepölykauden jälkeen on hyvä vaihtaa suodattimet. Puhtaan sisäilman lisäksi varmistetaan, että paine-ero suodattimen yli on kohdillaan. Suuri paine-ero lisää puhallustehon tarvetta, joka puolestaan näkyy lisääntyneenä sähkön kulutuksena.

- Sisäänpuhallusilman lämpötila muutaman asteen haluttua huonelämpötilaa pienempi (pl. ilmalämmitteiset kohteet). Rakennusten peruslämmön pitää tulla lämmitysverkoston kautta, ei ilmanvaihtoverkoston kautta.

- Sähköisten lämmitysten säätöjen toiminnan testaus ja asetusarvojen tarkistus

- Hyvä testata ja tarkistaa säännöllisesti toiminta, sähkölämmitysten säätöjen ollessa epäkunnossa voi lämmityksestä muodostua nopeasti suuret lisäkustannukset.

- Kaukolämmön tehopiikkien minimointi automaation avulla ja tehomaksujen pienentäminen

- Jos kaukolämmön perusmaksu muodostuu maksimitehon perusteella, kannattaa kulutuspiikkejä rajoittaa automaation avulla ennakoimalla lämmöntarvetta tai rajoittamalla hetkellisesti tiettyjen tilojen lämmitystä.

Freepik

Veronmaksajien Keskusliitto kritisoi kotitalousvähennyksen leikkausta

Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** otti syyskuussa tuoreeltaan kantaa hallituksen budjettiriihen veroratkaisuihin, joita hän piti monilta osin ongelmallisina.

– Ansiotulojen verotuksen progression jyrkentäminen entisestään, kotitalousvähennyksen raju leikkaus sekä eläkkeensaajien tuplairaippavero vievät kaikki verotusta väärään suuntaan.

Budjettiriihen veroratkaisut ja palkansaajamaksujen muutokset jyrkentävät palkkaverotuksen progressiota vuonna 2025. Pienipalkkaisen 2000 euroa ansaitsevan verotus kevenee ensi vuonna 0,3 prosenttiyksikköä. Keskituloi-

sen 4000 euroa kuukaudessa tienaa-
van palkansaajan verotus puolestaan kiristyy hieman,

0,1 prosenttiyksikköä. Hyväpalkkaisten verotus kiristyy sen sijaan selvästi. Suurimmillaan kiristys on 9000 euron kuukausituloilla 0,8 prosenttiyksikköä.

Progression jyrkentäminen aiheutuu veronkevennysten suuntaamisesta pienituloisille sekä toisaalta valtion tuloveroasteikon normaali indeksitarkistusten perumisesta kahdessa ylimmässä tuloluokassa.

– Ansiotulojen verotuksen progressio on jo valmiiksi erityisen ankaraa Suomessa, eikä sitä pitäisi ainakaan entisestään jyrkentää.

Kotitalousvähennyksen leikkaus osuu hoiva- ja hoitopalveluihin

Budjettiriihen kummallisimpana veroratkaisu-

na Lehtinen pitää rajua leikkausta kotitalousvähennykseen. Suurin alennus on tulossa tavanomaisista kotitalous-, hoiva- ja hoitopalveluista saataviin vähennyksiin. Esimerkiksi 1000 euron hoivatyöstä saatu vähennys alenee 500 eurosta vain 200 euroon ensi vuonna.

– Hoito- ja hoivatyön kotitalousvähennyksestä aiotaan leikata jopa yli puolet ensi vuonna. Tämä on kohtuutonta ja myös vastuutonta tilanteessa, jossa julkisten sote-palvelujen tuotanto ja rahoitus ovat kasvavan paineen alla, Lehtinen toteaa.

– Kotitalousvähennyksen avulla hankitut palvelut ovat mahdollistaneet muun muassa monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämisen pidempään kotona.

Kaapin perällä pölyttyy useimmiten vohvelirauta

Ruoanvalmistukseen ja säilöntään tarvittavia tarvikkeita valmistava suomalainen Fredman selvitti, mitä kodin pienkoneita omistetaan, mitä käytetään eniten ja mitkä pölyttyvät kaapin perällä. Elokuussa 2024 teetettyyn kyselytutkimukseen vastasi 1000 suomalaista.

Kyselystä kävi ilmi, että liki minkä tahansa suomalaiskodin keittiöstä löytyy mikroaaltouuni ja kahvinkeitin. Mikro on 96 prosentilla ja kahvinkeitin 90 prosentilla. Kahvikoneen omistaa vajaa neljännes suomalaisista ja kahvimylly löytyy vain 16 prosentilla vastaajista. Vedenkeitimen omistaa 83 prosenttia, mutta kolmannes käyttää sitä vain pari kertaa vuodessa.

Kahvinkeitin ei pääse pöydällä pölyttymään. Suodatinkahvia keittää joka päivä 73 prosenttia suomalaisista. Kahvikoneella juoman valmistaa 12 prosenttia vastaajista. Kahvimyllyn käyttö on jo liki harvinaisuus. Sitä pyörittää päivittäin kolme prosenttia vastaajista.

– Me suomalaiset olemme suodatinkahvikansaa, eikä siihen ole muutosta näköpiirissä. Uskon, että valtaosalla nuorista, jotka näin syksyn

kynnyksellä muuttuvat ensimmäiseen omaan kotiin, kahvinkeitin on niitä ensimmäisiä hankintoja, ainoana Suomessa suodatinpusseja valmistavan Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Liki puolet vastaajista (46 %) omistaa vohveliraudan, mutta sen kohtalona on jäädä useimmin kaapin perälle pölyttymään. Näin tapahtuu 15 prosentille vastaajista.

– Kolmannes käyttää rautaa muutaman kerran vuodessa. Muita harvoin käytettyjä laitteita ovat tutkimuksen mukaan myös voileipägrilli, yleiskone ja hieman yllättäen myös vatkain ja blender, Hokkanen kertoo.

Päivittäin käytetyt kodin pienkoneet top 5

1. Mikroaaltouuni
2. Kahvinkeitin
3. Vedenkeitin
4. Leivänpaahdin
5. Airfryer

- Useimmiten kaapin perällä pölyttyvät kodin pienkoneet top 5**
1. Vohvelirauta
  2. Voileipägrilli / Soda stream/blender (jaettu 2. sija)
  3. Yleiskone / Mehulinko (jaettu 3. sija)
  4. Vatkain
  5. Leivänpaahdin
- Vähiten omistettut kodin pienkoneet top 5**
1. Popcornkone
  2. Jäätelökone
  3. Leipäkone / Munankeitin (jaettu 3. sija)
  4. Kahvimylly
  5. Mehulinko/mehupuristin

Oletko vaihtamassa öljylämmityksen fossiilittomaan vaihtoehtoon? Vielä vuosi aikaa toteuttaa remontti ELY-keskuksen avustuksella

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan ELY-keskus tiedottivat elokuun lopulla, että öljylämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään vielä toistaiseksi 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Hankkeiden on kuitenkin oltava kokonaan valmiita 31.8.2025 mennessä.

– Siirtymä fossiilisista puhtaisiin lämmitys-
muotoihin etenee hyvin, mutta vielä on työtä jäljellä. Öljykattiloiden korvaamisella luodaan myös työtä Suomeen. Avustukset kotitalouksille ovat olleet suosittuja ja lämmitysremontti on tehty jo monessa kodissa. Avustusta jaetaan viimeistä vuotta, joten remonttia suunnittelevien kannattaa ryhtyä toimeen nyt, sanoo ympäristö- ja ilmastoministeri **Kai Mykkänen**.

Avustusta voidaan myöntää yksityishenkilöille tai kuolinpesille öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avus-

tuksen saamiseksi öljylämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan säiliöineen. Yhteen remonttiin voi saada vain avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Nyt on hyvä hetki tarttua toimeen, jos lämmitysjärjestelmän vaihto on ajankohtaista vuoden sisällä, sillä avustuspäätöstä, laitteita ja asennusta voi joutua odottelemaan tovin. Avustusta kannattaa kuitenkin hakea vain, jos remontti on todella toteutumassa määrääjässä, jotta käsittely ei ruuhkaudu ja mahdollisimman moni hankkeen toteuttaja saa avustuksen. Tällä hetkellä annamme avustuspäätöksen noin kolmessa kuukaudessa hakemuksen jättämisestä, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Hakemus kannattaa tehdä sähköisesti ja sen käsittely on sujuvaa, kun mukana on heti kaikki tarvittavat liitteet. Hakemukseen tarvitaan vähintään urakoitsijan tekemä tarjous tai muu suunnitelma remontista sekä valta-

kirjat kiinteistön muilta omistajilta, esimerkiksi puolisoilta.

Remontteja tehty pian 27 000

Avustusta on hakenut pian 34 000 pientalon omistajaa. ELY-keskus on tehnyt lähes 33 000 avustuspäätöstä, joista 87 % on ollut myönteisiä. Avustus maksetaan vasta remontin toteuttamisen jälkeen, ja tähän mennessä tukea on maksettu lähes 27 000 remontin toteuttaneelle hakijalle.

Hakijoista 70 % on ilmoittanut vaihtavansa fossiilisen lämmityksen vesi-ilmalämpöpumppuun, 19 % on ollut vaihtamassa maalämpöön ja 8 % kaukolämpöön. Pieni osuus hakijoista on päätnyt muihin ratkaisuihin, kuten sähkölämmitykseen, jota on täydennetty usein ilmalämpöpumpulla.

Vastaavanlaista avustusta voi hakea myös maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustus on myönnetty yli 1 100 kaasulämmityksen vaihtajalle.

Tulisijan käyttö on hyvä keino pienentää energialaskua ja antaa turvaa sähkökatkojen ja päälämmitysjärjestelmän toimintahäiriöiden varalta.

Teksti: Elina Salmi

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian määrää

Kalliin energian aikana moni omakotiasuja tuskailee ostoenergian hinnan kanssa. Kustannuksiin voi vaikuttaa käyttämällä erilaisia täydentäviä lämmitysjärjestelmiä.

Täydentäviä lämmitysjärjestelmiä ovat muun muassa tulisijat, ilmalämpöpumput ja aurinkolämpö. Koko talon lämmitykseen ei mikään niistä sovelu yksinään, mutta oikein käytettynä niillä voi pienentää reippaastikin ostoenergian tarvetta.

Suomalaiset kodit, koulut ja konttorit ovat lämmenneet puulla vuosisatojen ajan ja nykyäänkin lähes jokaiseen uuteen taloon asennetaan jonkinlainen tulisija. Useimmiten se on varaava takka. Oikein mitoitettuna, varaavalla tulisijalla voi parhaimmillaan tuottaa jopa kolmanneksen koko ta-

lon lämmitystarpeesta. Lisäksi sellainen on hyvä olla olemassa jo huoltovarmuuden takia, jotta sähkökatkojen tai pääjärjestelmän toimintahäiriöiden aikana talon pystyy pitämään lämpimänä takan tai vastaavan avulla.

Parhaan tuloksen saa aikaan massiivisilla, varaavilla tulisijoilla. Sellaisen rakenteisiin varautuva lämpö siirtyy huonetiloihin pienellä teholla pitkän ajan kuluessa eikä huonelämpötila nouse liian korkeaksi. Erityisen järkevää puun polttaminen on sähkölämmitteisessä talossa ja kovien pakkasten

aikaan. Jos polttopuun saa vielä ilmaiseksi esimerkiksi omasta metsästä pienenee ostettavan lämmitysenergian tarve entisestään.

Pellettitakka on kevyt ja vaivaton

Myös pellettitakka sopii hyvin sähkölämmityksen tueksi. Se tarvitsee hormin lisäksi sähköliittymän, koska siinä on puhaltimet palamisilmalle ja lämmitetylle ilmalle. Lisäksi pellettejä syöttävä automatiikka käyttää sähköä. Käytössä pellettitakka on

Freepik

varsin huoleton, sillä siinä on automaattisyytys ja säiliöön mahtuu usean päivän pellettitarve.

Hyvä puoli pellettitakassa on myös se, että lämmitystehoa voi säätää. Takan tuottama lämpö siirtyy huonetilaan puhaltimilla ja joihinkin takkoihin voidaan liittää termostaatti, joka ohjaa lämmitystä huoneilman lämpötilan mukaan.

Pellettitakka on kevyt eikä vaadi järeää perustusta kuten tavallinen takka. Markkinoilla on myös malleja, jotka siirtävät lämmön vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään tai malleja, joissa lämpö voidaan siirtää useampaan huonetilaan ilmakehää pitkin.

Ilmalämpöpumppu voi pienentää energialaskun jopa puoleen

Ilmalämpöpumppu on erittäin hyvä vaihtoehto sähkölämmitteisen talon tukilämmitysjärjestelmäksi, sillä parhaimmillaan se vähentää ostosähkön tarvetta tyypillisesti 30–60 prosenttia. Yhdistetyn puilla lämmittämiseen säästö on vieläkin suurempi. Ilmalämpöpumppua voi käyttää kuumaan vuodenaikaan sisäilman viilentämiseen.

Ilmalämpöpumppu siirtää lämpöenergiaa ulkoilmasta ja luovuttaa sen suoraan huoneilmaan. Järjestelmä koostuu ulkoyksiköstä, joka ottaa lämpöä ulkoyksikön läpi kierrätettävästä ulkoilmasta. Lämpö siirtyy sisäyksikköön kylmäaineen välityksellä.

Markkinoilla on ilmalämpöpumppuja, joissa yhteen ulkoyksikköön voidaan liittää useampia sisäyksiköitä. Jokainen huonetila tarvitsee käytännössä oman sisäyksikön, sillä ilmalämpöpumppu lämmittää tai haluttaessa jäähdyttää vain sitä tilaa, jo-

MUUTTO KYMPPI

Täyden kympin muuttopalvelua

- Yritysmuutot
- Muuttolaatikat
- Kotimuutot
- Pakkaustarvikkeet

0400 421 803 www.muuttokymppi.fi

www.ariterm.fi
puh. 014 426 300

ARITERM
Se on lämpöä.

KOTIMAISET LÄMMITYSKATTILAT JA JÄRJESTELMÄT
SEKÄ ALKUPERÄISET VARAOSAT

Ariterm 520 P+

Ariterm 240

Arimax 35

HALUAISITKO LÖYTÄÄ ENERGIATEHOKKAAN VAIHTOEHDON KOTISI LÄMMITYKSEEN?

ILMALÄMPÖPUMPPUJEN MYynti, ASENNUS JA HUOLTO YLI 2500 KONEEN ASENNUSKOKEMUKSELLA 100 km SÄTEELLÄ JYVÄSKYLÄSTÄ

info@tmimarkokuikka.fi
p. 050 548 5445
www.tmimarkokuikka.fi

Tmi Marko Kuikka
Mäyrämäentie 10,
40640 JYVÄSKYLÄ

Asennuksiin saatavilla markkinoiden parhaat merkit.
Toshiba, Daikin, Mitsubishi Electric sekä Fujitsu.

KYSY TARJOUS!

Konesahan verkkokauppa palvelee 24/7!

Husqvarna

ECHO

**Konesahan verkkokauppa on nyt auki!
Päivän polttavat tarjoukset osoitteessa:**

www.konesaha.fi

**Husqvarna, Ariens,
Honda & Cub Cadet
lumilingot**

**Husqvarna Rider
Etuleikkurit
(myös talvivarusteilla)**

**Laaja valikoima
metsurin varusteita.
Paljon tarjouksia!**

**Husqvarna ja Echo
moottori- ja
raivaussahat**

**Muista myös edullinen ketjun teroituspalvelumme!
Teroitamme myös raivaussahan teriä sekä kirveitä.**

www.konesaha.fi

Tervetuloa hyville kaupoille!

**Täyden palvelun
pienkonekauppa.**

Myynti - Huolto - Varaosat

Husqvarna

**HONDA
POWER EQUIPMENT**

ECHO

ARIENS

Cub Cadet

**Ahjokatu 13, P. 014-676 027
Avoinna: ma-pe 9-17, la 9-13**

JYVÄSKYLÄN

KONESAHA

**Palvelua kaikissa pienkoneasioissa
jo viidellä vuosikymmenellä!**

**Ilmalämpöpumpun
etuja ovat edullinen
hankintahinta ja
helppo käytettävyys.**

hon se on asennettu.

Ilmalämpöpumpun tuottaman lämmön määrä riippuu ulkoilman lämpötilasta, ja parhaimmillaan se on nollakelillä tai pikkupakkasilla. Pakkasen kiristytessä laitteen hyötysuhde laskee ja se tuottaa vähemmän lämpöä. Toki viime vuosina ilmalämpöpumppujen suorituskyky on parantunut ja laadukkailla laitteilla voidaan saada merkittävästi lämpöä vielä silloinkin, kun pakkas huitelee -25 asteessa.

Ilmalämpöpumpun etuja ovat edullinen hankintahinta ja helppo käytettävyys. Tehokkaimmin ilmalämpöpumpulla syntyy säästöä, kun säättää sähköpatterien termostaatit 4-5 astetta ilmalämpöpumpun säätöä alemmaksi. Silloin hyötysuhteeltaan tehokas pumppu kantaa päävastuun lämmityksestä ja patterit ottavat vastuun vasta sitten, kun ulkoilma muuttuu liian kipakaksi.

Auringosta sähköä ja lämpöä

Viime vuosina on omakotitaloissakin löydetty aurinkoenergian hyödyt – ja hyvä niin, sillä auringosta saadaan meidän leveysasteillamme yllättävän paljon energiaa. Aurinkoenergian hyödyntäminen on mahdollista helmiin alusta marraskuuhun saakka. Auringosta voi kerätä lämpöä lämpöä aurinkokerääjillä ja sähköä aurinkopaneelilla. Aurinkoenergian plussapuolia ovat vähäiset käyttökustannukset, päästöttömyys ja uusiutuvuus.

Aurinkosähköjärjestelmällä saadaan sähkö myös sinne, missä sähköverkkoon liittyminen ei muuten ole mahdollista. Sellaisia kohteita ovat esimerkiksi kesämökit, tunturialueet, veneet ja saaristokohteet. Viime vuosina aurinkosähkön käyttö on yleistynyt myös pientaloissa. Oikein mitoitettuna aurinkosähköjärjestelmän avulla voidaan huolehtia muun sähkönkäytön lisäksi myös ainakin osasta sähkölämmitystä, mutta ainoaksi lämmitysmuodoksi se ei riitä.

Aurinkopaneelit siis muuttavat auringon energian sähköksi, kun taas aurinkokeräimet muuttavat sen lämmöksi.

Aurinkokeräimet ottavat talteen auringon lämpöä ja siirtävät sen joko käyttöveden tai koko talon lämmitykseen. Yleisimmin aurinkolämpöä käytetään lämpimän käyttöveden valmistukseen, mutta suuremman hyödyn saa liittämällä aurinkokerääjät myös vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään.

Aurinkolämpöjärjestelmä koostuu aurinkokeräimistä, varaajasta, pumppu- ja ohjausyksiköstä sekä putkistosta. Aurinkokeräimet ottavat auringon säteilyenergiaa putkistossa kiertävään jäätymättömään liuokseen, joka siirtää edelleen auringon lämmittämän nesteen varaajaan.

Jos omakotitalossa on tarkoitus lämmittää käyttövesi aurinkokeräinten avulla, riittää laskennalliseksi keräinalaksi henkilömäärästä riippuen 4-8 neliötä. Jos on tarkoitus hyödyntää aurinkolämpöä myös tilojen lämmitykseen, on sopiva määrä 8-12 keräinneliötä.

Aurinkolämmöllä voidaan tuottaa noin puolet lämpimän käyttöveden valmistamiseen tarvittavasta energiasta. Jos aurinkokerääjät on kytketty lämmitysjärjestelmään, voidaan aurinkolämmöllä tuottaa jopa 25-35 prosenttia lämmitystarpeesta. Matala- ja passiivienergitaloissa osuus on suurempi johtuen pienemmästä lämmitystarpeesta.

Aurinkolämmön merkitys ja kiinnostus sitä kohtaan kasvaa koko ajan. Keskeisenä haasteena Suomessa on talven lämmityskausi, jolloin aurinkolämmön määrä on minimaalinen.

Lähde: motiva.fi, vattenfall.fi

Täydentäviä
lämmitysjärjestelmiä
käyttämällä voi pienentää
energian ostoon kuluva
summaa roimasti.

Kotimaiset Seron-akut saatavilla

Aurinkopaneelit, kotiakut sekä sähkö-
auton latausasemat tuhansien asen-
nusten kokemuksella Seronilta.

Hyödynnä sähkön halvat tunnit

Lataa halpaa pörssisähköä tai aurinkopaneeleiden
ylijäämä kotiakkuun ja käytä, kun sähkö on kallista

Seron-kotiakku

Älykäs – oppii kodin sähkön-
käytön. Avainlipputuote joka
on saatavilla useissa
väreissä

Lue lisää ja varaa omasi!

→ seron.fi

RAKENNUS JÄRVENPÄÄ TMI

Omakotitalot hiekkakasasta savupiipun päähän.
Vastaavan mestarin työt.

040 843 7043 - jukka.pekka.jarvenpaa@gmail.com
www.rakennusjarvenpaa.fi

- Ilmanvaihtokanavien puhdistukset
- Piipun nuohoukset
- Ilmanvaihtokoneiden huolto
- Ilmamäärien mittaukset • Desinfioinnit

www.tekufix.fi
050 555 7848
Luotettava paikallinen!

Kauttamme myös perinteiset piipun nuohoukset

Laskuri opastaa lämmitystapojen vertailussa

Valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva Oy:n sivuilta löytyy pientalojen lämmitystapojen vertailulaskuri, joka auttaa eri lämmitystapojen ja niiden kustannusten vertailussa. Laskuri löytyy osoitteesta <https://lammitysvertailu.eneuvonta.fi/>.

Laskurin tarkoituksena on tarjota puolueetonta ja vertailukelpoista tietoa eri lämmitystavoista sekä niiden kustannuksista. Tavoitteena on myös antaa kokonaisvaltaista tietoa lämmitystavoista yksittäisten laitteiden tai järjestelmän osien sijaan.

Kustannustietojen ohella laskuri tarjoaa kuvauksia eri lämmitystapojen ominaisuuksista. Laskurin ensisijainen kohderyhmä ovat uusien pientalojen rakentajat ja vanhojen talojen remontoijat. Annetut ohjearvot on suunnattu pientaloille ja esitetyt tiedot on tehty vastaamaan uusien pientalojen lämmitystapojen keskimääräisiä kustannuksia ja toiminta-arvoja. Laskuria voidaan kuitenkin periaatteessa käyttää myös muunkin kokoisille ja tyyppisille rakennuksille.

Laskurissa on huomioitu pientalojen yleisimpiä pää- ja tukilämmitystapoja. Laskurin käyttö aloitetaan valitsemalla päälämmitystapa, jonka lisäksi voidaan valita mahdollisia täydentäviä tukilämmityksiä. Laskuri ottaa mukaan tarkasteluun sekä päälämmitystavan yksinään että valittujen tukilämmitysten kanssa, jolloin voidaan paremmin vertailla kuinka suuri lisähyöty tukilämmityksistä saadaan.

Lämmitystapojen investoinnit tehdään jopa kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. Tämän vuoksi laskurissa on pyritty mahdollistamaan myös tulevaisuuden energiahintojen kehityksen huomioon ottaminen. Tämä tehdään laskemalla tulevien vuosien energiakustannuksia arvioitujen energiahintojen nousuvauhdin mukaan (prosenttia vuodessa). Energiahintojen nousuvauhdin oletusarvoina laskurissa käytetään tilastoihin perustuvia arvoja eri energiamuotojen hintojen kehityksestä viimeisen 10 vuoden ajalta.

Laskurin tekijät ja taustaa

Laskurin tekemisestä ovat vastanneet Keski-Suomen Energiatoimisto (www.kesto.fi) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu (www.jamk.fi) ja se on tehty Motiva Oy:n tilauksesta ja ohjauksessa kuluttajien energianeuvonnan käyttöön. Laskurin internet-toteutuksesta vastaa Atlantis Consulting Oy.

Lämmityslaskurin kehitystyön pohjana on toiminut JAMK:n, Jyväskylä Innovati-on Oy:n ja VTT:n toimesta tehty Heating Tool -laskuri, joka laadittiin osana EU:n IEE-ohjelman BioHousing-hanketta. ■

Teemme alueellanne

**PORAKAIVOT
LÄMPÖKAIVOT**

PORAKAIVOJEN HUOLLOT

**PORAKAIVOLIIKE
KALLIONIEMI OY**

- ✓ Meiltä myös uppopumput ja painesäiliöt
- ✓ Hyödynnä työstämme kotitalousvähennys
- ✓ Kysy mainiota tarjoustamme kaivonporauksista

Tavoitat meidät numerosta
014-761 168
Viialantie 69, 42220 KAIPOLA
kallioniemi@porakaivoliikekallioniemi.fi
www.porakaivoliikekallioniemi.fi

Unelmiesi omakotitontti on nyt todellisuutta

Äänekoski tarjoaa parempaa arkea kuuntelemalla ja toteuttamalla aktiivisesti asukkaidensa toiveita. Tuleva Muhluniemen asuinalue onkin monille haaveiden täyttymys: väljää asumista puhtasvetisen järven rannalla, hyvien kulkuyhteyksien ja toimivien lähipalveluiden ääressä.

Helmikuun alussa Äänekosken kaupungin hallitus päätti ostaa lisää maata suositulta Hirvaskankaan ja Koiviston alueelta. Alueelle kaavoitetaan edullisia omakotitalotontteja, jotka ovat olleet viime vuosina erityisen haluttuja.

– Kysyntää on tuntunut olevan juuri Hirvaskankaan ja Koiviston suuntaan, toteaa kaupungin maankäyttöpäällikkö **Juha Koskinen**.

Kaikki eivät suinkaan halua asua pienellä tontilla asemakaava-alueella. Uusi Muhluniemen omakotialue tarjoaakin järvenranta-tontteja ja tilaa väljempää asumista kaipaaville. Alueella noudatetaan yleiskaavaa ja tontit ovat noin 3000–5000 m² suuruisia. Kaikkiaan tarjolle on tulossa 18 omakotitonttia, joista viisi on omarantaista.

– Siinä on Niinivesi ihan vieressä ja ilmansuunnat tonteille ihanteelliset. Näin hyviä tontteja on harvoin tarjolla, Koskinen kehuu.

Parempaa arkea asukkaita kuunnellen

Koskinen kertoo kaupungin tehneen uudelle alueelle jo suuria investointeja. Uusi Koiviston hirsikoulu sijaitsee alle kahden kilometrin päässä, ja sen yhteyteen valmistui tänä vuonna myös hirsinen päiväkotikoulu. Hirvaskankaan keskustassa alle viiden kilometrin päässä sijaitsevat ruokakaupat, apteekit ja muut palvelut.

Muhluniemen sijainti on ihanteellinen myös työmatkaliikennettä ajatellen. Jyväskylään on matkaa alle puoli tuntia ja Äänekosken keskustaan ajaa noin 10 minuutissa. Kaupungin monipuoliset palvelut, kuten vuonna 2022 uusittu Kulttuurikeskus Painotalo, ovat helposti saatavilla.

– Nelostie paranee koko ajan ja vie nopeasti, se on myös valtti täällä, Koskinen huomauttaa. Hän kehuu lisäksi kaupungin ja asukkaiden yhteisiä kaavoitusiltoja, ilmiökahveja, kyläiltoja ja muita asukastilaisuuksia, jonne paikalliset ovat saaneet tulla kertomaan mielipiteitään alueen kehittämiseksi.

– Monesti niistä poimitaan hyviä ideoita, joita yritetään sitten lähteä toteuttamaan.

Tonttien myynti alkaa maaliskuussa

Tonttien pohjahinnat alkavat 10 000 eurosta, poikkeuksena kalleimmat rantatontit, joiden pohjahinta on 45 000 euroa. Alueen kunnallistekniikkaa ja tiestöä rakennetaan parhaillaan ja se valmistuu loppuvuoden aikana.

Koiviston päiväkotikoulu – SinijaPete

Uusi hirsinen päiväkotikoulu ja koulu kutsuvat perheitä viihtymään luonnonläheiseen ympäristöön, jossa idyllinen maalaismaisema, vesistö ja uusi Muhluniemen asuinalue kohtaavat modernit palvelut ja sujuvat liikenneyhteydet. Täällä lapset saavat kasvaa turallisessa ympäristössä.

Tonttien myynti alkaa maaliskuussa 2025 ja se tapahtuu huutokaupalla, jossa on pohjahinnat määrätty. Tonteille pääsee rakentamaan heti ensi vuoden keväällä.

Koskinen mainitsee lisäksi kaupungin tonttikampanjan, jossa asumisen tontteja myydään 50 % alennuksella 1.4.–31.12.2024. Siihen sisältyy myös rivi- ja kerrostalotontteja.

– Kampanja koskee asemakaava-alueella olevia rakentamattomia tontteja. Tähän kuuluu myös Suolahdessa Lehtorinteen alueella ja Sumiaisten Kukkoniemessä olevia rantatontteja.

Äänekoski vastaa monenlaisiin toiveisiin

Äänekoski on olemassa asukkaitaan varten, joten heille on haluttu mahdollistaa mukava, sujuva arki. Päiväkotien pienet, kodikkaat yksiköt toivat kaupungille valinnan vuoden 2023 varhaiskasvatuskunnaksi. Lapsiperheiden elämää helpottaa myös vahva kouluverkosto, johon on todella panostettu.

– Vuonna 2025 valmistuu suuri yhtenäiskoulu, jonka rakennustyöt ovat nyt vauhdissa, kertoo Koskinen.

– Toinen, mikä on tärkeää, on hyvät harrastusmahdollisuudet, oletpa sitten ulkona- liikkuja, retkeilijä, jalkapalloilija tai koripalloilija. Meitä ihmisiä on erilaisia, joten pitää jolla jokaiselle jotain, kulttuuria ja urheilua.

Sama koskee hänen mukaansa myös asumista. Koska tarpeet kodin ja asumisen

osalta vaihtelevat, tontteja ja asuntoja pitää olla monipuolisesti tarjolla: niin kerros- ja rivitaloja, pientalotontteja kuin rantatonttejakin. Kaupungilla on tarjolla myös runsaasti yritystontteja ja ne ovat olleet haluttuja.

– Pyrimme maahankinnoilla ja ostoilla pystyä vastaamaan kysyntään, ettei tulisi tilannetta, että olisi tulijoita, mutta ei ole tontteja tarjolla. Olisi kumma, jos rakentajalle ei löydetäisi jotain tonttia, kunhan tiedämme, millaiset ovat tarpeet!

Maankäyttöpäällikkö
Juha Koskinen
0400 641 829
juha.koskinen@aanekoski.fi

Maankäyttösihteeri
Päivi Peltoniemi
0400 115 235
paivi.peltoniemi@aanekoski.fi
tai tontit@aanekoski.fi

www.aanekoski.fi

Vanhan puusepöntalon lempeä tunnelma houkutteli aikanaan arkkitehti Salla Paakkunaisen puolisoineen muuttamaan kaupungista keskelle pälkäneläistä perinnemaisemaa.

Teksti ja kuvat: Ulla Sirén

Puusepöntalon keittiö elää juurillaan

Keittiö on kodin sydän, on tapana sanoa. Sinne keskittyvät perheen ruokahuolto, puhtaanapito, elintarvikkeiden säilytys ja usein myös jätteiden lajittelu. Kaiken ei silti tarvitse näyttää samalta kuin sisustuslehdissä ja asuntomessuilla. Kodin sydän on parhaimmillaan, kun se saa sykkiä omaan tahtiinsa.

Kun tamperelainen arkkitehti **Salla Paakkunainen** ja hänen miehensä ensimmäisen kerran tulivat katsomaan nykyistä kotiaan Pälkäneen kirkonkylässä, he tiesivät jo samalla käynnillä jäävänsä siihen asumaan.

Kyläläisten keskuudessa Veikkalan talona tunnettu pieni punainen hirsirunkoinen rakennus sijaitsee idyllisellä paikalla keskellä ikivanhaa, jo keskiajalla olemassa ollutta ryhmäkylää. Tontti on lohkaistu viereisestä tilasta, eikä kiinteistöön ole koskaan kuulunut omaa viljelysmaata. Asukaina oli aikanaan puuseppiä, paikallisesti tunnettuja ja arvostettuja käsi-

työläisiä.

Myyjä määritteli talon ”puolialkeelliseksi vapaa-ajan taloksi”, mikä kuvasi osuvasti melko kolhiintunutta, vuosikymmenten taakse unohtunutta asuntoa. Keittiö riitti juuri palvelemaan satunnaisesti poikkeavaa kesäasukasta, mutta vakituisten asunnon tarpeet täyttääkseen se vaati perusteellisen remontin.

Talo oli silti kaikessa kuhmuisuudessaan niin viehättävä ja oman kodin tuntuinen, että Paakkunaiset eivät voineet luopua siitä. Kaupat tehtiin ja punainen tupa sai uuden elämän – ja maakellarin. Hieman hobit-

tikoloa muistuttava kellari on arkkitehtipariskunnan oma luomus, mutta sen tarina on kerrottava erikseen.

Yhdessä olemisen paikka

Salla Paakkunainen toteaa, että keittiöt ovat 2000-luvun arkkitehtuurissa palanneet vanhoille juurilleen. Entisaikaan keittiö tai tupa oli perheen arkihuone, jossa valmistettiin ruokaa ja leivottiin, mutta lisäksi siellä tehtiin kaikkea muutakin elämään kuuluvaa: aherrettiin puhdetöissä, tarinoitiin tai vaikka harjoiteltiin tavaamista. Nykyisin uusissa asunnoissa suo-

sitaan jälleen ratkaisua, jossa keittiökalusteet sijoitetaan oleskelutilojen yhteyteen, eikä ruoanlaittajaa jätetä ovien taakse erilleen muun väen touhuista.

Välillä elettiin monta vuosikymmentä erilliskeittiöiden ja keittokomerojen aikaa, mutta puuseppä Veikkalan taloon se muoti ei koskaan ehtinyt. Paakkunaisen kodin koko toinen pääty on aikanaan ollut yhtenäinen avara tupa leivinuuneineen ja kolmeen suuntaan antavine ikkunoineen. Arkkitehtipari halusi säilyttää tilan sellaisenaan, vaikka yksi elintouudistus onkin lohkaissut tuvasta

kulman.

– 1970-luvulla eteisen yhteyteen on rakennettu wc-tila, jolloin keittiöstä on tullut L-kirjaimen muotoinen, siivellinen. Pohjaratkaisu on hyvä näinkin, koska yhtenäinen kolmi-ikkunainen tupaosuus on yhä olemassa, ja keittiökalusteille jää oma siipensä, Salla Paakkunainen sanoo.

Paakkunaisen keittiössä on pirttikalusto, niin kuin siellä luultavasti on ollut alusta asti. Toisessa päässä on sohvaryhmä ja televisio. Kodin arkielämä keskittyy tupaan, niin kuin aina ennenkin.

Remontti voi paljastaa yllätyksiä

Vanhan keittiön remontoinnissa on paljon pakollista huomioitavaa. Vesijohdot, putket ja sähkötyöt ovat vaatineet erilaisia läpivientejä, joita on tehty oman aikakautensa tavalla. Nykyään sähkö- ja lvi-töihin tarvitaan yleensä vähintään toimenpidelupa, ja lisäksi sekä laitteiden että asentajien täytyy täyttää tietyt lain vaatimukset. Kun järjestelmiä uusitaan, voi paljastua yllättäviä ratkaisuja, jotka eivät vastaa nykyäikää, ja kustannukset saattavat nousta odottamattoman korkeiksi.

– Keittiön perusteellinen uudistaminen on kallis ja vaativa työ. Se voi tulla jopa kalliimmaksi, kuin koko talon arvo on, joten kannattaa pysähtyä ensin tarkoin miettimään, mihin ryhtyy, Salla Paakkunainen muistuttaa.

Hän kehottaa keittiöremonttia suunnittelevia hidastamaan tahtia alussa, vaikka mieli palaisi uudistusten pariin. Lopputulos luultavasti paranee, jos maltaa jonkin aikaa tuumailla.

– Itse aloittaisin kodin pohjapiirustuksesta, isoista mitoista. On tärkeää mitata keittiö huolellisesti, sillä vanha mitoitus ei aina riitä kaiken toivottuun. Keittiöt eivät ennen olleet läheskään yhtä laajasti varusteltuja kuin nykyään, hän selittää.

Omilla vai talon ehdoilla

Tärkein kysymys on tietysti, mistä haaveillaan. Omat tarpeet ja toiveet ovat koko remontin lähtökohdat. Mutta joskus täytyy valita myös ne asiat, joista tingitään.

– Usein toivotaan esimerkiksi pitkää työtasoa ikkunan alle, mutta sellainen voi olla vaikea toteuttaa tilaan, johon ei ole alun perin suunniteltu työtasoa lainkaan, Paakkunainen kertoo.

Hänen omassa keittiössään työtaaso muodostaa saarekkeen, joka samalla rajaa keittiön ruoanlaittopuolen oleskelutilasta. Kuten vanhoissa taloissa usein, Paakkunaisen talossa ikkunat ovat niin matalalla, että oikean korkuinen taso osuisi ikkunan eteen.

– Ikkunaa on kyllä mahdollista pienentää, jos se sopii talon julkisivuun – olen suunnitellut työssäni

sellaisiakin ratkaisuja. Itse en halunnut ryhtyä muuttamaan talome alkuperäisiä kuusiruutuisia ikkunoita enkä vähentämään luonnonvaloa, josta saamme nauttia, Salla Paakkunainen kertoo.

Sisustus aikakauden mukaan

Sisustustyylin, värien ja pintamateriaalien valinta on oman keittiön suunnittelun hauskin osa, koska ei tarvitse miettiä lakeja eikä lupia. Erityisesti vanhassa talossa luovuus ja omaleimaisuus saavat puhjeta kukkaan. Paakkunaisen keittiössä suunnittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

– Tämä on yli satavuotias käsityöläiskoti, joten halusimme valita sitä mukailevan värimaailman ja materiaalit, Salla Paakkunainen kertoo.

Keittiön kaapisto on hänen miehensä suunnittelema ja omin käsin rakentama. Kaappien ovet ovat puunväriset, ja niissä on veistetty koristekuvio. Kaapiston yläosa on tarkoituksellisesti suunniteltu viistoksi jotta viereisestä ikkunasta tuleva valo yltäisi mahdollisimman pitkälle.

Kodinkoneet on sijoitettu kaapistoon siten, että vieras ei sisään astuessaan näe, että keittiössä olisi esimerkiksi jääkaappia ollenkaan. Laitteiden valkoiset kyljet eivät näyttäneet sopivan kokonaisuuteen, eikä valkoinen väri muutenkaan, joten ne piilotettiin. Jätteiden lajitteluun on myös varattu nykyajan vaatimukset täyttävä iso ja helppokäyttöinen tila, mutta sekin peittyy yhdenmukaisen oven taakse.

Kalusteita myös kierrätyksestä

Tiski- ja työtasojen materiaaliksi valikoitui teräs.

– Teräs kestää kovaa työntekoa, ja se helppo pitää puhtaana. Sitä on käytetty suomalaisissa kodeissa jo kauan, joten se sopi meidän tyyliimme, Salla Paakkunainen perustelee.

Hän pohtii, että nykyisin tasoissa suosittu kivi olisi ollut työläiskeittiöön liian suurellinen, laminaatti aikakauteen täysin sopimaton ja puu helposti kuluva. Teräksisen tason alle mahtuu kookas sähköuuni sekä liikuteltava laatikosto, jonka puupintaa voi käyttää toisena, matalampana työtasona. Liikuteltavat osat lisäävät muuntelun mahdollisuutta, kun tilaa on niukasti.

Mikäli ei tavoittele sisustuslehden sileänvalkoista keittiöunelmaa, voi kalusteita hankkia kierrätyksestä, samoin lattialautoja, seinäpaneelleja, jopa ovenkahvoja ja uuninluokkuja. Vanhat osat ovat yleensä kestäväää materiaalia, ja ne luovat aitoa ajan henkeä. Paakkunaisilla esimerkiksi keittiön pirttikalustossa on vanhat jalkaosat, joihin on teetetty uudet kannet. »

www.trio-keittiot.fi

TRIO-KEITTIÖT

Heinämäentie 20 Palokka
puh 0207 86222

Varaa aika tapaamiselle.

**Myyntinäyttely avoinna sopimuksen mukaan.
Sisäänkäynti Antinniityntien puolelta.**

sunkatot

0400 167 062

www.sunkatot.fi

Uudista kotisi ilme!

- Katon muutostyöt
- Katon lisäeristykset
- Kattoremontit

- Peltisepäntyöt
- Ulkoverhoustyöt
- Valokate-asennukset

pihapalveluylonen.fi

- Puiden kaato
- Kantojyrsintä
- Oksien haketus
- Konelumityöt

0400 627 799

pihapalveluylonen@gmail.com

Omakoti

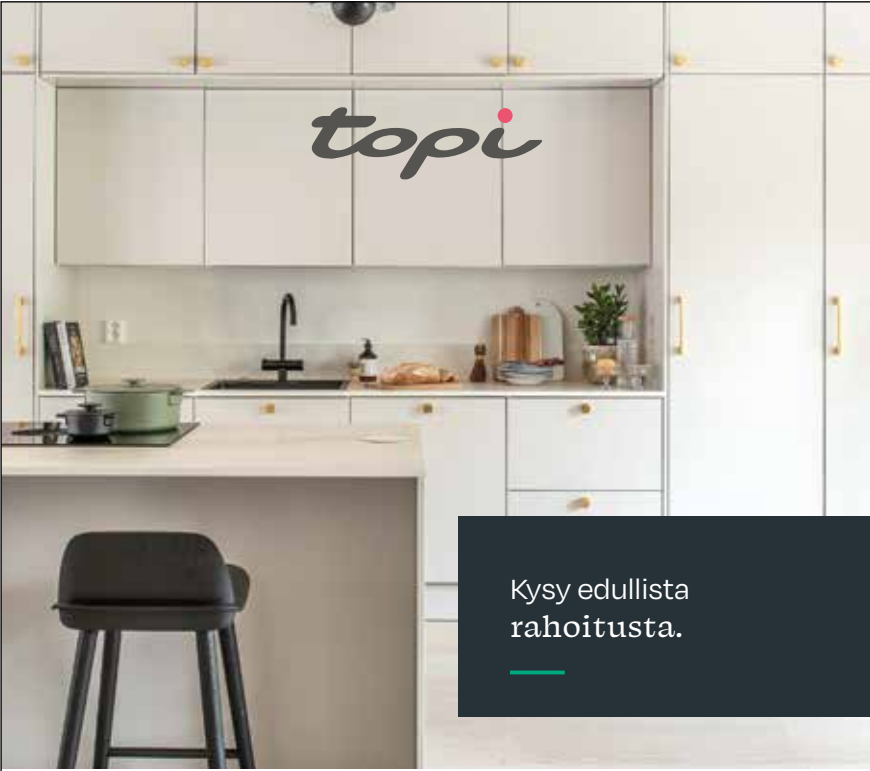
www.omakotilehdet.fi

f Tykkää

meistä Facebookissa!

facebook.com/omakotilehti

topi

Kysy edullista rahoitusta.

Varaa suunnitteluaika myymälään
ja hyödynnä keittiön ostajan
upeat juhlavuoden edut!

AHJOKATU 14, JYVÄSKYLÄ
AVOINNA MA KLO 10-17, TI-PE 9-17,
LA SOPIMUKSEN MUKAAN
020 7343 960

TOPI-KEITTIOT.FI

Teräs ja puu ovat Paakkunaisten talon rakentamisajan materiaaleja ja sopivat käsityöläiskodin henkeen, joten niistä tehtiin keittiökalusteiden pinnat. Kaapisto on yläosastaan suunniteltu viistoksi, jotta ikkunasta tuleva luonnonvalo saadaan hyödynnettyä parhaalla tavalla.

Paakkunaisten keittiössä suunnittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

Kodinkoneilla on kaapistossa omat lokerot, jotta niiden valkoisuus ei riko keittiön värimaailmaa.

Ekologisuus on turvallisuutta

Tekemällä kestäviä ja ajattomia valintoja voi siirtää seuraavaa keittiöremonttia eteenpäin ja vahvistaa kodin kriisinkestävyyttä.

Vanhojen tulisijojen korjaaminen tai korvaaminen uusilla kannattaa, jos niille on olemassa ehjät perustukset ja hormit. Varalämmönlähteenä ne turvaavat kotia, jos muun energian kulku jostakin syystä pysähtyy, mutta niistä on hyötyä tavallisessa arjessakin. Paakkunaiset eivät esimerkiksi luopuisi mistään hinnasta vanhasta puuhellastaan.

– Meille siitä tuli heti keittiön rakain kaluste. Se on vähän kolhui-nen, mutta monipuolinen ja tehokas, Salla Paakkunainen kertoo.

Sähköliedeksi heille onkin riittänyt kaksilevyinen keittotas, joka sopii teräksisen työtason päälle.

Vaikka elintarvikkeiden kylmä-säilytys perustuu nykyään sähköön, maakellari on yhä oiva lisätila, jos-sa esimerkiksi perunoita ja juurek-sia voi säilyttää ison määrän kerral-la. Kellari myös pelastaa paljon, jos kylmälaite rikkoutuu tai sähkö kat-keaa.

Arkkitehtipari on itse suunnitellut kellarinsa, joka käytännöllisyyden lisäksi hurmaa sadunomaisuudel-laan. Varta vasten kasatun nurmi-peitteisen maa-aineskukkulan hal-kaisee käytävä, jossa on vastakkain kaksi kaarevaa ovea. Toisesta pal-jastuu kesäkeittiö, jonka taustaa ko-ristaa mosaiikkitaide-teos, toisesta pääsee maakellarin portaisiin. Ul-konäkönsä puolesta rakennelma voisi sijaita Tolkienin Keski-Maassa hobittien asumuksilla, mutta sisältä se on käytännöllinen keittiön täy-dentäjä, jota nykymaailman kriisit eivät horjuta. ■

DECO
store
studio

JUTTA VESIN 040 778 7023
jutta@decostore.fi | decostore.fi
Väinönkatu 36, 40100 Jyväskylä (Käyntiosoite: Yliopistonkatu 17 sisäpiha)

Koneviikarit

Maanrakennusta kolmessa polvessa.

Meiltä:
·Pohjatyöt
·Pihatyöt
·Salaojaremontit

40%
Kotitalous-
vähennys

ossi.suuronen@koneviikarit.fi
0400 261 662
www.koneviikarit.fi

Veljekset
PARKKONEN

MEILTÄ SAAT
POLTTOPUUT JA
STOKERI- SEKÄ
MAISEMOINTI-
HAKKEET.

www.veljeksetparkkonen.fi | 040 587 6465

Omakoti

omakotilehdet.fi

Omakoti

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kirjallinen sopiminen ja osaava valvonta – niistä on onnistunut remontti tehty

Rakennusmestari korostaa remontin suunnittelun, ammattimaisen valvonnan ja kirjallisen sopimisen merkitystä remontin onnistumisessa. Tärkeää on myös selvittää urakoitsijan taustat ja osaaminen perusteellisesti.

Neuvontainsinööri ja rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry:stä näkee työssään remonteja laidasta laitaan, niin onnistuneita kuin vähemmänkin onnistuneita. Hän kertoo törmänneensä tämänkin vuoden aikana harmillisiin tilanteisiin, jossa remontin tilaaja ja urakoitsija ovat ajautuneet törmäyskurssille.

Eräs tapauksista sattui hänen tuttavalleen, joka teetti kotiinsa kylpyhuo-

neremontin. Koska valvontaa ei ollut mukana riittävästi, pieleen meni melkein pä kaikki mahdollinen.

– Ensinnäkään minkäänlaista sopimusta paperille ei koskaan tehty. Siitä oli ehkä sähköpostissa jotain sovittu, ja hinta oli varmaan sovittu.

Remontin hinta oli hänen arvionsa mukaan vedetty reippaasti yläkanttiin. Urakoitsija sai tehdä töitä ilman valvontaa ja pyysi remontin edetessä asiakkaalta maksusuorituksia, jotka

tämä maksoi mukisematta. Ennen pitkää asiakas alkoi kuitenkin niin sanotusti haistaa palaneen käryä, tuli katu-
mapäälle ja kysyi Jokelan mielipidettä.

– Kun pääsin paikan päälle, ymmärsin että tähän on tehty ihan vastoin kaikkia ohjeistuksia. Oli virheitä paljonkin, Jokela kertoo. Eikä ongelmana ollut pelkästään työn jälki:

– Rahat oli maksettu, mutta kuitteja ja laskuja ei saatu koskaan. Eli näin ollen asiakas ei ole saanut kotitalous-

vähennystä, kun ei ole mitään laskuja mitä osoittaa. Tässä tapauksessa kaikki rahat ovat menneet harmaaseen talouteen.

Huomiota urakoitsijan referensseihin

Toisena esimerkkinä Jokela mainitsee vanhan rintamamiestalon, johon oltiin teettämässä julkisivuremonttia. Tarkoituksena oli uusia talon ulkover-

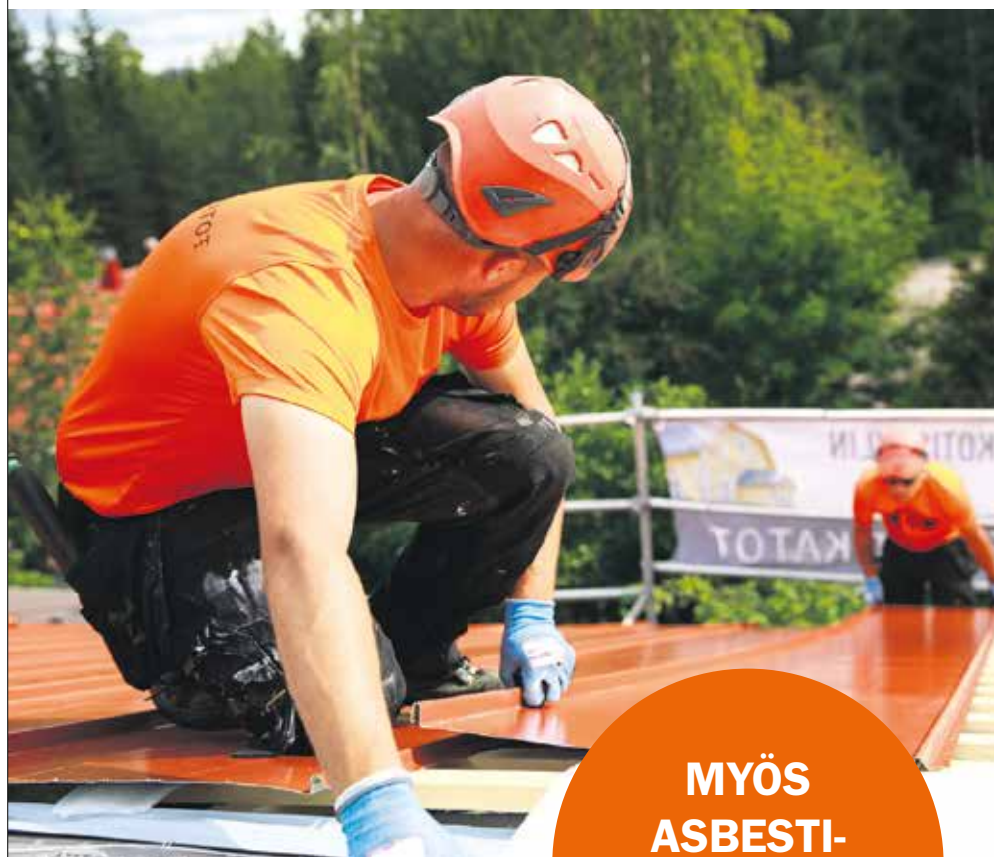
Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO

KATTOREMONTTI

AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950

www.eliittikatot.fi

 ELIITTIKATOT
Kotisi ylin ystävä

hous ja muun muassa lisätä lämmöneristystä.

– Kaikki lähtökohdat oli oikein, suunnitelmat tehty viimeisen päälle ja oli jopa vastaava mestari siinä, eli ammattilainen mukana.

Remontista oli myös tehty asianmukainen sopimus kirjallisesti hintaa myöten. Harhaan mentiin kuitenkin siinä vaiheessa, kun työhön ryhdyttiin etsimään urakoitsijaa. Jokela toteaa, ettei valitun urakoitsijan referenssejä selvitetty riittävästi.

– Aina kun kysyt urakoitsijaa, pitää selvittää urakoitsijan taustat ja referenssit ja mahdollisuuksien mukaan saada niitä aikaisempia remonttikohteita ja niiden asiakkaiden puhelinnumeroita, joihin voi soittaa, että voi kysyä miten tämä hoiti teidän urakan.

Valitulla urakoitsijalla ei kuitenkaan ollut riittävästi ammattitaitoa eikä kokemusta suomalaisesta rakentamistavasta, mikä näkyi työn laadussa.

– Kävin siellä tekemässä katselmuksen. Se oli niin huonoa työtä, että melkein kaikki olisi pitänyt purkaa pois ja tehdä uudestaan.

Muista poikkeava tarjous syynättävä tarkkaan

Jokela kommentoi remontin valvonnan epäonnistuneen. Tilaa-kaan ei osannut puuttua tilanteeseen, vaikka näki urakoitsijan tekemän huolimattomuutta työtä.

– Siinä vaiheessa, kun ammattimainen valvoja näkee, että jotain menee väärin, homma pysäytetään siihen ja väärin tehty työ pitää välittömästi korjata.

Kyseisessä tapauksessa jo poikkeuksellisen edullisen tarjouksen olisi pitänyt Jokelan mukaan herättää huomiota. Erottuipa joku tarjous muista sitten erityisen halpana tai erityisen kalliina, hän kehottaa suhtautumaan siihen varoen.

– Ammattilainen kyllä ymmärtää, paljonko tuommoisen remontin kokonaishinta on, missä se tulee liikkumaan. Sen takia niitä tarjouksia pitäisi saada joka kohteesta ainakin 3–5, jotta pääset vertailemaan.

Urakoitsija ei kyennyt korjaamaan virheitään. Epäonnistuneen remontin jälkiä korjailemaan palkattiin uusi timpuri, mutta Jokela toteaa, ettei tehtyä työtä voida enää kokonaan purkaa. Koska tilaaja ei suostunut maksamaan huonolaatuisesta työstä, urakoitsija otti lakimiehen avukseen, joten tilaajan oli tehtävä samoin. Riitaa pyritään nyt ratkomaan sovittelemalla.

Selvitä myös remontin tekijöiden osaaminen

Urakoitsijayrityksen referenssien lisäksi Jokela kehottaa selvittämään, kuka työtä tulee varsinaisesti tekemään ja millaiset tämän työtaustat ovat. Myös sopimukseen voidaan laittaa maininta, että työntekijöillä

pitää olla kokemusta ja alan koulutusta. Lisäksi valvoja voi pitää ennen urakan alkua tekijöiden kanssa aloituspalaverin, jossa käydään läpi suunnitelmat työn toteutuksesta.

Tämän oppi kantapään kautta eräskin 1940-luvulla rakennetun omakotitalon omistaja, joka päätti maalauttaa talonsa alkuperäisen julkisivulaudoituksen uusiksi. Telemään valittiin yritys, jonka internet-sivut olivat hyvin vakuuttavat. Myös sopimus tehtiin kirjallisena kuten pitääkin.

– Se vanha maali oli hilseilnyt koko alaltaan. Sopimuksessa luki, että hilseilevä maali poistetaan ja kaikki pinnat pestään, tehdään homepesu ja muuta ja maalataan, Jokela taustoitaa tapausta.

Suuren, kaksikerroksisen talon maalausurakan kestoksi oli sopimukseen kirjattu seitsemän päivää. Todellisuudessa työntekijät olivat työmaalla vain 2,5 päivää, jonka aikana julkisivu raaputettiin, pestiin ja maalattiin. Kun talo oli jo maalattu, työn laatuun tyytymätön tilaaja soitti Jokelalle ja pyysi tätä antamaan mielipiteensä.

– Ne oli hutaisemalla sitten tehty. Oli ihan karmean näköinen maalaus. Onneksi sitä ei ollut vielä laskutettu, hän päivittelee.

Maksusuoritus vain hyväksytystä työstä

Työtä tehneet maalarit olivat Jokelan arvion mukaan hyvin nuoria ja ilmeisen kokemattomia. Vanhan maalin poisto oli tehty niin huolimattomasti, että sitä oli jäänyt irtonaisena uuden maali-kerroksen alle.

– Todettiin, ettei maalausta voida missään tapauksessa hyväksyä. Sovittiin, että urakoitsijalla on mahdollisuus korjata maalaus, eli tuossa tapauksessa aloittaa se aivan alusta uudestaan.

Kyseisessä julkisivuremontissa valvonnan olisi pitänyt Jokelan mukaan jaksotella:

– Ennen kuin vedetään uutta maalia, pitäisi hyväksyä ne rapatut ja puhdistetut pohjat, että vanha maali on poistettu riittävästi, ennen kuin annetaan lupa lähteä maalaamaan.

Yhtä lailla laskutuksen tulee tapahtua vasta sitten, kun työ on valmis ja hyväksytty. Hän korostaa, että yhtään maksuerää ei kannata maksaa etukäteen.

– Maksuerien pitää aina perustua suoritettuun työhön ja hyväksyttyyn työsuoritukseen.

Riitatapauksissa tilaajan turvana on kuluttajansuojalaki, jota sovelletaan aina asiakkaan eduksi. Jos tilaaja ja urakoitsija eivät pääse remontista yhteisymmärrykseen, tilanteeseen on Jokelan mukaan myös mahdollista ottaa avuksi puolueeton tavarantarkastaja.

– He ovat pätevyityneitä ja heidän lausuntonsa pätee oikeudessa. >>

UUDET TOIMITILAT
KELJONKANKAAN ETELÄPORTISSA

TERVETULO A EDULLISILLE
VANNE- JA RENGASKAUPPOILLE

RESURS BANK RAHOITUS

PÄIJÄT-KUMI
RENGASLIIKE

Härkökuja 7, 40530 Jyväskylä, p. 014 374 1435 • Ark. 8–17
pajatkumi.fi

MAINOSTAJA, varaa
näkyvyytesi Omakotilehtiin
verkkokaupasta.

<https://mediapotential.mediani.fi>

MEDIANI
WWW.MEDIANI.FI

Omakoti

PURANEN & KIVILUOTO
ASIANAJOTOIMISTO

P & K

— 1980 —

WWW.PURANEN-KIVILUOTO.FI

p. 014 411 0600

asianajotoimisto@puranen-kiviluoto.fi

Kauppakatu 41 A 4, Jyväskylän Wanha Tiilitalo

Kuluttajaneuvonnassa setvitään myös remonttiriitoja

Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuluttajaneuvontaan valitaan remonttien osalta eniten erilaisista virhetilanteista, kertoo johtava asiantuntija **Mikko Saastamoinen** Kilpailu- ja kuluttajavirastosta. Joko työn laatu ei ole vastannut sovittua tai odotuksia, tai työtä ei ole ylipäätään tehty ammattitaitoisesti ja huolellisesti. Myös toimitetuissa kalusteissa tai tarvikkeissa on usein puutteita.

– Monenlaisia viivästys- tai keskeytystilanteita on myös melko usein. Valituksia tulee lisäksi muun muassa erilaisista hinnoittelu- ja laskutusepäselvyyksistä.

Jo vuosien ajan vajaa 10 % kuluttajaneuvontaan vastaanotetuista yhteydenotoista on koskenut remontointia ja rakentamista. Siitä ei voida toki päätellä alan varsinaista tilannetta tai sen kehitystä.

– Selvitysten mukaan vain pieni osa ongelmia kokeneista kuluttajista on yhteydessä viranomaisiin. Tästä voinee toisaalta päätellä sitäkin, että iso osa ongelmista ratkeaa osapuolten kesken ilman viranomaisapua, mihin tietysti on syytä pyrkiäkin.

Perusteellinen remonttisopimus on paras lähtökohta

Kirjallinen sopiminen on paras tapa ehkäistä riitoja. Saastamoisen mukaan sopimukseen on tärkeä kirjata ainakin työn sisältö, työn hinta ja laskutusperusteet sekä maksuerien aikataulu. Niiden ohella on hyvä ilmetä muun muassa se, mitä ja minkä laatuista materiaaleja käytetään ja kenen vastuulla on hankkia käytetyt materiaalit.

Hän neuvoo mainitsemaan sopimuksessa erikseen myös mahdolliset järjestelyt ja toimenpiteet, jotka tilaaja tekee, kuten vanhan purkaminen, remontin aloitus- ja valmistumisaika ja seuraukset, jos työ viivästyy.

– Jos urakoitsija käyttää mahdollisia aliurakoitsijoita, heidätkin on hyvä kirjata sopimukseen. Lisäksi isommissa urakoissa kannattaa varmistaa, että urakoitsijan sopimusmallit ja -ehdot ovat kuluttaja-asiamiehen hyväksymiä.

Saastamoinen muistuttaa, että remontin kestäessä voi tulla myös yllätyksiä ja tarvetta muutoksille ja lisätoille. Näistä-

kin kannattaa sopia mahdollisimman tarkasti kirjallisesti.

– Valitettavan usein tilanne on se, että remontin muutos- ja lisätoista ja niiden hinnasta tai laskutusperusteista on sovittu vain suullisesti, joka tietysti merkittävästi vaikeuttaa erimielisyytilanteiden selvittämistä ja ratkaisemista.

Reklamaatio ja kuluttajaneuvonta apuna riitatilanteessa

Jos remontista kuitenkin syntyy erimielisyyttä tilaajan ja urakoitsijan välille, ensimmäinen askel on reklamoida havaituista puutteista suoraan yritykselle ja pyrkiä neuvottelemaan, miten tilanne ratkaistaan.

– Jos reklamaatio ja neuvottelut eivät johda sovintoratkaisuun, kuluttaja voi käännyä KKV:n kuluttajaneuvonnan puoleen, jossa asiaa voidaan tarkemmin selvittää ja mahdollisuuksien mukaan myös neuvotella erimielisyyden ratkaisusta yrityksen kanssa, Saastamoinen neuvoo.

Jos riitaa ei saada sovittua kuluttajaneuvonnankaan välityksellä, kuluttajaneuvonta voi ohjata tekemään ratkaisusuosituspyynnön kuluttajariitalautakuntaan.

Saastamoinen muistuttaa kuluttajansuojalain säännösten koskevan vain kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä sopimuksia. Remontin tekijäksi on siis selkeintä valita elinkeinonharjoittaja.

– Jos kotitalous palkkaa remonttimiehen työsuhteeseen, se toimii itse työnantajana. Työsuhteeseen remonttimiehen palkannut kotitalous on velvollinen huolehtimaan samoista työnantajamaksuista kuin muutkin työnantajat. Virheellisestä työstä tai työn viivästymisestä ei voi vedota kuluttajansuojalakiin. Kuluttajaviranomaiset eivät voi myöskään ratkaista riitaa.

Pääurakoitsija vastaa myös käyttämiensä aliurakoitsijoiden työstä. Kuluttaja voi kuitenkin halutessaan esittää vaatimuksia suoraan aliurakoitsijalle, jos tämän työsuorituksessa on ollut virhe.

Lisätietoja: www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/asuminen/remontti/remontin-tarjouspyynto-ja-sopimus/

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Vallintavirhe kiinteistökaupassa

Vallintavirheestä on kyse muun muassa silloin, jos myyjä on antanut ostajalle ennen kauppaa vääriä tietoja esimerkiksi kaavasta, rakennuskiellosta tai luovutusrajoituksesta ja annetun tiedon voidaan katsoa vaikuttaneen kauppaan. Lisäksi vallintavirheestä on kyse silloin, kun kiinteistöllä olevaan rakennukseen ei ole tarvittavaa lupaa, käytännössä rakennuslupaa.

Yleensä vallintavirheriidat koskevat juuri rakennusluvan puutetta. Pahimmassa tapauksessa koko rakennus on luvaton. Kyse voi olla myös siitä, että rakennukseen on tehty laajennus tai suuria remontteja, joille ei ole haettu asianmukaista lupaa. Voi myös olla, että lupaa ei enää helposti saa, mikäli esimerkiksi rakentamismääräykset ovat muuttuneet remontin jälkeen. Pahimmillaan puhutaan siitä, että asuinrakennus on luvaton, eikä lupaa ole mahdollista saada. Rakennusta ei pitäisi käyttää enää asumiseen ja viranomaiset voivat sen kieltää. Rakennusta koskee myös purku-uhka.

Tyypillinen seuraamus vallintavirheestä on hinnanalennus. Hinnanalennuksen täytyy vastata virheen arvoa. Yleensä puhutaan virheen korjauskustannuksista eli käytännössä siitä, mitä maksaa rakennusluvan hakeminen. Mikäli virhe on olennainen, ostajalla on oikeus purkaa kauppa. Ostajalla voi olla myös oikeus vahin-

gonkorvaukseen.

Vallintavirhettä ei koske maakaassa mainittu viiden vuoden reklamaatioaika. Kyseinen reklamaatioaika koskee laatuvirhettä. Vallintavirheeseen voi vedota vanhentumislain puitteissa eli vanhentumisaika on 10 vuotta. Virheestä on toki reklamoitava kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun se havaittiin tai olisi pitänyt havaita.

Vallintavirheissä on myyjän vastuun lisäksi kyse usein kiinteistönvälittäjän vahingonkorvausvastuusta. Huolellisen välittäjän pitäisi tarkistaa rakennusten lupa-asiat. Mikäli vallintavirhe ilmenee rakennusluvan puutteena, välittäjä on todennäköisesti toiminut huolimattomasti. Välitysliike voi olla vahingonkorvausvastuussa ostajalle. Mikäli myyjä joutuu maksamaan ostajalle hinnanalennusta vai vahingonkorvausta, välitysliike voi joutua maksamaan vahingonkorvausta myyjälle.

Ostaja voi minimoida vallintavirheen mahdollisuuden tutustumalla huolellisesti kiinteistöstä saatavilla oleviin asiakirjoihin. Ostajan tulee myös tutustua kaavaan ja mahdollisiin vireillä oleviin kaavamuutoshakemuksiin. Ostajan kannattaa kysyä rohkeasti lisätietoja kiinteistönvälittäjältä tai myyjältä, mikäli jokin asia jää epäselväksi.

Kodin sähköjärjestelmän turvallisuuden voi varmistaa vain ammattilainen. Perusteellinen kuntotarkastus paljastaa alkavatkin ongelmat, jotka eivät näy päällepäin.

Teksti: Ulla Sirén

Tarkastus paljastaa sähköjärjestelmän heikkoudet

Viallinen sähkölaite, sirisevä pistorasia ja yhtenään palava sulake ovat merkkejä, joista kaikki osaamme tunnistaa vaaran ja kutsua ammattilaisen apuun. Harvemmin tullaan ajatelleeksi, että omakotitalon sähköasennukset ja laitteet vaativat seurantaa, kunnossapitoa ja tarvittaessa uusimista.

Omakotitalon sähköasioista puhutaan eniten hintojen osalta. Sähköturvallisuus puhuttaa, jos jokin laite on viallinen. Itse sähköjärjestelmät toimivat yleensä pitkään ja hyvin – omakotitalon sähköjärjestelmä saattaaakin olla useita vuosikymmeniä vanha. Monessa muuten perusteellisesti remontoitussa talossa on jäljellä alkuperäinen sähköjärjestel-

mä. Sinänsä se ei ole laitonta. Järjestelmää saa käyttää niin kauan, kuin se on turvallinen. Ylitarkastaja **Esko Iivonen** Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (Tukes) kertoo itse nähneensä sellaisen 1930-luvulla asennetun, joka oli yhä käytössä. Pitkään tarkastamattomassa olleessa sähköjärjestelmässä voi kuitenkin piillä näkymättömiä vaaroja.

Omistaja vastaa turvallisuudesta

Sähköturvallisuuslain mukaan asunon haltijalla, joko omistajalla tai joissakin tapauksessa vuokralaisella, on velvollisuus huolehtia sähköjärjestelmän kunnossapidosta, asennusten turvallisuudesta sekä siitä, että havaitut puutteet poistetaan riittävän nopeasti.

– Pääsääntöisesti ihmiset kyllä reagoivat nopeasti, kun vastaan tulee jokin näkyvä ongelma, mutta harvoin maallikko ryhtyy kriittisesti arvioimaan talonsa sähköjä, jos ne toimivat, Esko Iivonen kertoo.

Sähköjärjestelmien kestävyyyteen vaikuttavat niin monet tekijät, että niille ei voida määrittää mitään tarkkaa käyttöikää, mutta tarkastuksilla

voi vahvistaa sekä kodin sähköturvallisuutta että omaa mielenrauhaa. Toisekseen uusiinkin omakotitaloihin joudutaan tekemään sähköasennuksia, joiden turvallisuutta on vaikea tarvittaessa varmistaa itse, kuten tietoliikennekaapeleita, lämpöpumppuja ja aurinkopaneeleja.

Toimiva ei ole aina turvallinen

Esko Iivonen muistuttaa, että sähköasennukset vanhenevat ja kuluvat käytössä siinä missä muukin kiinteistön tekniikka.

Vanhoissa asennuksissa voi olla vikaantuneita ja kuluneita komponentteja ja löystyneitä sähköliitoksia, jotka aiheuttavat vaaraa. Myös eläimet voivat aiheuttaa tuhoa, joka ei näy päällepäin: jyrsijät ovat voineet mutustella kaapeleita rakenteissa tai kulkea sähköputkia pitkin sähkökeskuksen sisälle. Sinne päässyt eläin voi aiheuttaa jopa tulipalon.

Iivonen kertoo, että erityisesti vuokralaisilta tulee Tukesille ilmoituksia viallisista sähköjohdoista. Joskus kattovalaisimen kiinnittäminen paikoilleen ei ole onnistunut, koska ikääntyneet johdot murenevat käsiin. Joissakin kiinteistöissä on yhä käytössä jopa kangaseristeisiä johtimia, sähköalan ammattislangilla ilmaistuna räittäjohtoja, jotka ovat jo erityisen hauraita.

– Murenevat eristeet ovat aina merkki vaarasta, ja sellaiset johdot, jotka eivät kestä käsittelyä, pitäisi vaihtaa viipymättä, Iivonen varoittaa.

Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pistorasiat, tai jos pistorasiaan liitetty pistotulppa tuntuu kuumalta. Vakava varoitus on myös palaneen käry, tai jos sähkökeskuksesta tai jostakin muusta asennuksen komponentista kuuluu epämääräistä sirinää. Jos jonkin näistä merkeistä havaitsee, on syytä ottaa viipymättä yhteys sähköurakoitsijaan vian paikallistamiseksi ja korjaamiseksi. Hyvin vanha ja hauras järjestelmä on syytä uusia kokonaan.

Mitä sähkötarkastuksissa tehdään

Tarkastuksen sisältö vaihtelee. Yleensä tarkastuksilla tehdään silmämääräisiä tarkastuksia, avataan keskusten ja asennusrasioiden kansia sekä tehdään erilaisia mittauksia ja testauksia. Laajemmin asennuksia ei yleensä pureta kuin mahdollisessa kuntotutkimuksessa. Tarkastusotantaan kuuluvat sähkökeskukset, pistorasiat ja jakorasiat, ja lisäksi yleissilmäys kiinteistön valaisimiin ja muihin sähkölaitteisiin.

Mahdollisella lämpökuvausella havaitaan jo alkavasti vikaantuneet komponentit, joiden ongelmia ei voisi muuten havaita.

– Tarkastaja kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, jos pistorasian sisusosa on tummunut: se on merkki löystyneestä liitoksesta. Tai jos johdon ulkovaippa on murtunut, jokin kytkin halki tai valaisimen kupu rikki. Ne ovat asioita, jotka on mahdol-

lista huomata itsekin, mutta viimeistään tarkastuksessa ne havaitaan, Esko Iivonen selittää.

Määräaikaistarkastus, kunnossapitotarkastus ja kuntotutkimus

Sähköturvallisuuslaissa vaaditun sähkötarkastuksen voi suorittaa vain Tukesin valtuuttama tarkastuslaitos tai tarkastaja, niin sanottu kolmas osapuoli. Sähkötarkastus ei ole pakollinen omakotitalossa, jos se on vain asumiskäytössä. Halutessaan tarkastuksen voi kuitenkin teettää tarkastustahoilla vapaaehtoisesti.

Sähkölaitteiston kunnossapitotarkastuksilla tarkoitetaan laitteiston haltijan säännöllisin väliajoin huolehtimia tarkastuksia. Se on eri asia kuin määräaikaistarkastus, joka on lain mukaan suoritettava määrävällein sellaisissa kiinteistöissä, jotka ovat muita kuin asuinkäyttöä palvelevia, ja joiden sähkölaitteistoa suojavat sulakkeet ovat suuremmat kuin 35 ampeeria.

Kunnossapitotarkastuksia tekevät muun muassa sähköurakointiliikkeet, ja tekijän on oltava sähköalan ammattihenkilö, sähköasentaja. Valtuutetun tarkastustahon tekemä vapaaehtoinen tarkastus voi olla luonteeltaan kunnossapitotarkastusta vastaava. Tarkastuksessa tehdään määriteltyjä testauksia ja pääosin silmämääräisiä tarkastuksia. Pienehköt havaitut viat voi korjata jo samalla asentajan käynnillä.

Esko Iivonen toteaa, että kuntotutkimus voi olla perusteltu esimerkiksi kiinteistökaupan yhteydessä tai muuten selvitettyäessä iäkkäiden sähköasennusten kuntoa ja odotettavissa olevaa käyttöikää.

Kuntotutkimuksessa tehdään kunnossapitotarkastusta laajempi kuntoarvio. Tutkimuksessa tehdään silmämääräisiä arviointoja, mittauksia ja testauksia, jotka kertovat myös laitteiston teknisestä käyttöiästä ja odotettavissa olevista korjaustarpeista.

Kuntotutkimuksia tekevät siihen pätevöityneet kuntotutkijat.

– Joskus tulee ristiriitatilanteita tai ongelmia, joissa tarvitaan esimerkiksi sähköasennusten oikean asennustavan tai niitä koskevien vaatimusten tulkintaa, niin silloin hyvä valinta on Tukesin valtuuttama tarkastustaho, joka toimii asiassa kolmantena osapuolena, Esko Iivonen huomauttaa.

Huijarien näpit irti sähköstä

Ikävä kyllä sähkötarkastuksia käytetään myös huijaamiskeinona, jota kohdistetaan varsinkin iäkkäisiin ihmisiin. Pelottelu sellaisella asialla, josta uhri ei voi mitenkään ymmärtää itse kaikkea, on valitettavan tehokas keino.

– Ovelle ilmestyvää sähkötarkastajaksi itseään esittelevää ei tarvitse päästää sisään, eikä missään nimessä tarttua ensimmäiseen tehtyyn tarjoukseen. Tärkeimpänä ohjeena sanoisin, että selvitä taustat ja mieti aina ensin jonkin aikaa, ennen kuin

6 ohjetta urakoitsijan valintaan

Omakotitalon sähköturvallisuuteen vaikuttaa olennaisesti se, että asennukset tehdään alusta asti oikein ja ammattimaisesti. Itse ei saa asentaa mitään, ellei satu olemaan alan ammattilainen. Ei kannata myöskään valita halvinta tarjousta eikä nopeimman työn lupaavaa urakoitsijaa, ennen kuin on varmistanut työn tarjoajien taustat. Tukes antaa valintaan kuusi ohjetta:

1. Selvitä, että palvelua tarjoavalla yrityksellä tai sen käyttämällä aliurakoitsijalla on sähkötöihin tarvittavat oikeudet. Tarkista asia Tukesin rekisteristä.
2. Tee kirjallinen sopimus tilaamastasi työstä. Näin varmistat kaikkien tilattujen töiden tekemisen ja selvennät vastuukysymyksiä.
3. Kysy useampia tarjouksia.
4. Varmista, että sähköurakoitsija tarkastaa asennukset ennen käyttöönottoa.
5. Urakoitsijan pitää luovuttaa sähköasennusten haltijalle tarkastuspöytäkirja, joka on urakoitsijan antama vakuutus siitä, että sähkötyöt on tehty sähköturvallisussäädösten mukaisesti. Pienistä asennustöistä ei edellytetä pöytäkirjaa, mutta tarkastusten ja testausten tulokset on tällöinkin tarvittaessa luovutettava asennusten haltijalle.
6. Varmista, että saat tarvittavat asennuspiirustukset ja käyttöohjeet.

Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pistorasiat, tai jos pistorasiaan liitetty pistotulppa tuntuu kuumalta.

päästät ketään tarkastamaan kodisiasi sähköjä – tai muutakaan, Esko Iivonen neuvo.

Yleensä toiminnassa on jotakin hämää, jos sopimuksen esimerkiksi urakasopimuksen tekemistä vaaditaan saman tien.

– Aina kannattaa pyytää muutamia tarjouksia alan eri toimijoilta, ja vertailla niitä keskenään, ennen kuin päättää mitään. Silloin ei tule maksaneeksi ylihintaa, vaikka osoittautuisikin, että kaikki toimijat ovat asiallisella asialla, Iivonen muistuttaa.

Huijarin tunnistaa myös siitä,

että hän väittää vanhojen asennusten olevan jollakin tavalla laittomia. Tukesin tietoon on taannoin tullut, että on esimerkiksi väitetty vanhoja tulppasulakekeskuksia ja vikavirtasuojaamattomia tai maadoittamattomia pistorasioita vaarallisiksi tai lain vastaisiksi. Se ei ole totta, eikä oikea ammattilainen väitä sellaista. Sähköasennusstandardien vaatimukset eivät muutamaa harvaa poikkeusta lukuun ottamatta ole takautuvia, eli vanhoja asennuksia ei voi vaatia uusittavaksi niiden perusteella, jos ne ovat kunnossa. ■

Sisustusvimm

Sisustusvimm

Hannakaisa Ukonaho mahdutti asiakkaansa eteisen kaapistoon pukeutumispeilin, tason postille, laatikoita pipoille, hansikkaille ja huiveille sekä matalasyvyisen kenkäkaapin, joka sisältää kenkähyllyjä lattiasta kattoon.

Koukullinen, pystymallinen pyyhepatteri toimii kätevänä naulakkona eikä vie paljoa tilaa.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tarkkaan harkitut säilytysratkaisut helpottavat arkea

Monissa kodeissa tuskaillaan tavarapaljouden ja sen säilytyksen kanssa. Ongelmakohtien tunnistaminen ja niihin puuttuminen voi tuoda järjestystä kaaokseen yllättävänkin helposti. Kun kaikelle on paikkansa, myös arjesta tulee sujuvampaa.

”Paikka kaikella, kaikki paikallaan.” Erinomainen periaate, joka voi olla kuitenkin vaikeampi toteuttaa käytännössä.

Kodin tavaramäärän säilytys nousee usein keskustelunaiheeksi, kun sisustussuunnittelija SI **Hannakaisa Ukonaho** ratkoo asiakkaidensa sisustuspulmia. Hän kertoo muun muassa keittiön, kodinhoitohuoneen ja eteisen säilytyksen sekä vaatesäilytyksen aiheuttavan ihmisille päänsärkyä.

– Ne ovat niitä pääasioita, mihin sekä remontoijat että uudisrakentajat

haluavat ratkaisuja.

Varsinkin kaupunkiasunnoissa tavaransäilytys voi olla senttipeliä. Kodit ovat pienentyneet, ja uudet omakotitalot neliömäärältään takavuosia pienempiä jo kustannusten ja taloudellisuuden vuoksi. Samalla kotien tavaramäärä on kasvanut.

– Totta kai ihmisillä on koko ajan enemmän tavaraa. Muutama vuosi sitten oli konmaritus-buumi. Moni havahtui siihen silloin, Ukonaho toteaa.

Osa on voinut tavoitella ratkaisua

säilytysongelmiin karsimalla tavaroita rankalla kädellä. Kaikille tämä ei ole kuitenkaan mahdollista tai toivottavaa. Ukonaho muistuttaa, että esimerkiksi lapsiperheessä jo vaatemäärä voi olla melkoinen – varsinkin kun pukeutumisessa on varauduttava Suomen ilmastoon ja useampaan eri kauteen.

Ahdas eteinen aiheuttaa säilytyspulmia

Eteinen on Ukonahon kokemuksen

mukaan usein kodin ongelmallisin paikka tavaramäärän ja sen säilytyksen osalta. Myös omakotitaloissa eteiset voivat usein olla ahtaita ja kaapeita, joten säilytystilaakin on vaikea toteuttaa.

– Erityisesti lapsiperheissä eteinen tuntuu pullonkaulalta kotiin saapuessa, kun kaikkien perheenjäsenten tavarat on siinä eteisessä.

Etenkin urheilua paljon harrastavilla eteiseen voi kasautua jo erilaisia urheiluvaatteita, -kenkiä ja -tarvikkeita tuntuva määrä. Lisähaastetta

Ukonahon mukaan tuo se, että pie-
neen tilaan on saatava mahdutettua
myös monenlaisia toimintoja.

– Tarvitaan peili ja joku laskutaso
ja kenties pukeutumispesä kenki-
en laittoon tai lasten pukeutumiseen.

Eräissä kohteessaan Ukonaho lisä-
sikin asiakkaan eteisen toimivuutta
integroimalla nuo kaikki toiminnot
kaapistoon. Näin rajalliseen metri-
määrään saatiin utjutettua niin ken-
kähyllyjä, pukeutumispeili, taso pos-
tille kuin laatikoita pipoille ja hansik-
kaille.

Kenkävuoret kuriin
tuunatulla kaapilla

Ukonaho pitää kenkien säilytystä
eteisten suurimpana haasteena. Ko-
kenut sisustussuunnittelija on keksi-
nyt asiaan kuitenkin jos jonkinlaisia
ratkaisuja. Yksi tehokas keino on ol-
lut käyttää keittiön yläkaapeiksi tar-
koitettuja seinäkaappeja kenkäkaap-
peina.

– Niissä on sopiva syvyys kapeisiin
tiloihin. Tuollaiseen keittiön yläkaap-
piin kun laittaa paljon hyllyjä, siihen
mahtuu valtavasti kenkiä.

Hän vinkkaa, että keittiökaapista
voi tuunata kenkäsenkin lisäämäl-
lä siihen esimerkiksi kalustejalat tai
vaihtamalla kalustelevytason tilal-
le kivi- tai lasilevyn. Toisena ahtaan
eteisen säilytyskikkana hän mainit-
see patterin uudistamisen monikäyt-
töisemmäksi.

– Nykytaloissa on usein lattialäm-
mitys, mutta jos eteisessä on patteri,
se voidaan vaihtaa koukulliseen, pys-
tymalliseen pyyhepatteriin.

Ratkaisua voidaan Ukonahon mu-
kaan käyttää helposti lastenrautak-
kona tai vierasrautakkona.

– Siinä samalla kuivuu vaatteet,
mutta se ei vie paljon tilaa. Se tulee
vain noin kymmenisen senttiä ulos
seinästä.

Kierrätys on keittiön
säilytysaaste

Keittiö, jossa on riittävästi toimi-
vaa säilytystilaa, helpottaa arkea jos
mikä. Näin esimerkiksi ruuanlaitto-
välineet ovat aina sujuvasti saatavilla
ja myös tilan yleisilme pysyy siistinä.

Ukonaho mainitsee kierrätyksen
olevan kuitenkin usein hänen asiak-
kaidensa suurin mietinnän aihe keit-
tiön säilytystilojen osalta. Kierrätet-
täviä jätelajeja on melkoinen määrä:
bio-, muovi-, lasi-, metalli-, pahvi- ja
sekajäte vaativat kukin oman astian-
sa. Kun mukaan otetaan vielä kierrä-
tettävät pullot ja sanomalehdet, eri-
laisia astioita on keittiössä jo kahdek-
san.

– Lajitteluastioita tarvitaan niin
paljon, että harvalla ne mahtuvat
kiintokalusteiden sisään. Tarvitaan
paikka muualta, jotta ne tavarat ovat
pois jaloista. Yleensä se on sitten
eteisessä tai kodinhoitohuoneessa,
joissain aputiloissa.

Sisustussuunnittelija huomauttaa,
että esimerkiksi kartonkijätteiden as-
tia ei ole mikään pikkuroskis. Niille ei
löydy sopivaa koloa tuosta vain.

– Kun omakotitalorakentaja ot-

taa sen huomioon jo suunnittelu-
vaiheessa, sillä kyllä arjen toimivuus
kasvaa, hän toteaa.

Harvoin käytetyille
astioille lisätilaa muualta

Myös astioiden säilytys voi aiheuttaa
päänvaivaa – keittiössä kun tuskin
koskaan on säilytystilaa enemmän
kuin tarvitaan. Ukonaho kehottaa-
kin sijoittamaan esimerkiksi malja-
kot, kynttilät, kattaus- ja tarjoiluasiat
suosiolla muualle kuin keittiöön, ku-
ten esimerkiksi olohuoneeseen.

– Sijoitan niitä olohuoneen säily-
tyskalusteisiin. Ne ovat harvemmin
käytettyjä tavaroita, joten ne vievät
turhaan tilaa keittiössä.

Hän huomauttaa harvalla ole-
van nykyisin edes TV-tasoa olohuo-
neen laitemäärän vähennyttä. Sa-
moin kirjan- ja paperinsäilytykselle
alkaa olla vähemmän tarvetta. Niiltä
vapautunutta tilaa voidaankin käyt-
tää muiden kodin tavaroiden säily-
tykseen.

Keittiöissä sitä vastoin erilaisia ko-
dinkoneita on nykyisin valtavasti, ja
niille tarvitaan kipeästi tilaa. Omako-
titaloissa moni siirtää Ukonahon mu-
kaan pakastimenkin pois keittiöstä.

– Saattaa olla vain pieni jätskipa-
kastin keittiössä, ja kaikki säilytyspa-
kastaminen tapahtuu kodinhoito-
huoneessa.

Ruokakomerot
ja aamiaiskaapit
säilytystrendeinä

Skafferiksi tai pantryksikin kutsut-
tu ruokakomero on noussut keittiöi-
den säilytyksen uudeksi luottoratkai-
suksi. Aiemmin niitä hyödynnettiin
Ukonahon mukaan kuiva-aineiden
varastoinnissa. Nykyisin tilanpuut-
teessa ne ovat tarjonneet hyvän kei-
non erilaisten keittiön kodinkonei-
den säilytykseen.

– Nykyään pienkoneita on paljon;
airfryerit, sodastreamit sun muut.
Varsi-imurikin olisi hyvä olla keittiö-
ssä.

Eräs viime vuosien keittiötrendeis-
tä, aamiaiskaappi, on myös yhä ky-
syttä. Usein sen suojiin halutaan pii-
lottaa kätevästi niin leivänmuruset
kuin erilaiset pienkoneetkin. Tuo tar-
koitus ei kuitenkaan aina toteudu ar-
jessa. Ukonaho toteaa, että aamiais-
kaappi rakennetaan keittiöön kovasti
kaivatun laskutilan kustannuksella.

– Olen huomannut, että vaikka se
on leivänpaahtimien ja kahvinkeit-
timien sijoituspaikka, kyllä se tuppaa
auki olemaan. Ihan ei toteudu se es-
tetiikka mitä haetaan, koska se lasku-
tila tarvitaan.

Pitkälle mietitty
vaatesäilytys helpottaa
pyykkirumbaa

Tehokkaat ja toimivat vaatesäilytys-
ratkaisut voivat helpottaa merkit-
tävästi vaatehuoltoa ja siten tuoda
omalta osaltaan sujuvuutta arkeen.

Ukonaho kehottaa etenkin uudis-
rakentajia sijoittamaan pyykkihuol-
totilan tai kodinhooneen samaan

kerrokseen kuin makuuhuoneet,
mikäli vaatekaapit sijaitsevat ma-
kuuhuoneissa.

– Pyrin välttämään sitä, että pyyk-
kihuolto on spa-osastolla, hän ker-
too.

– Ihmiset panostavat niihin, ja on
ankeaa kävellä kodinhoitotilan läpi
spa-osastolle. Sijoitan kodinhoito-
huoneen sinne, missä se vaatesäi-
lytyskin on.

Ukonaho huomauttaa juuri pyyk-
kien kävelyttämisen paikasta toi-
seen vievän aikaa.

– Jos on monta pientä lasta, las-
ten vaatekaapit kannattaa sijoittaa
kodinhoitohuoneeseen ja pitää sitä
pukuhuoneena. Vaatteet nostetaan
siellä samassa tilassa kaappeihin.
Se toimii alle kouluikäisten kanssa,
mutta vaatii kodinhoitohuoneelta
kokoa.

Tehosta vanhoja
kaapistoja tarpeen
mukaan

Vaatesäilytyksen helpottamiseen ei
tarvita välttämättä vippaskonste-
ja. Ukonaho itse lisää kaapistoon
yksinkertaisesti lisää hyllytasoja.
Näin saadaan matalampia vaate-

pinoja, joita on helpompi käyttää
arjessa. Hän huomauttaa hyllykaa-
pistojen mukana tulevan tyypilli-
sesti liian vähän hyllyjä.

– Jos paitapino on 30-senttinen,
kaaos tulee siitä, kun pino ei pysy
pystyssä.

Sisustussuunnittelija kertoo
käyttävänsä paljon säilytysratkai-
suja, joihin voi räätälöidä sisusteita
omien tarpeiden mukaan. Toisek-
seen hän mainitsee japanilaisen
säilytyskalustemerkin Yamazakin,
jonka on itse havainnut toimivaksi.

– Japanissa on pienet asunnot ja
paljon tilpehööriä, joten olemas-
sa olevien kaappien sisusteita py-
ritään tehostamaan. On keittiöön,
vessaan ja vaatekaappeihin meka-
nismeja.

Jos parhaistakaan yrityksistä
huolimatta kodin tavaramäärä ei
pysy hallinnassa, yksi ratkaisu on
kääntäjä ammattijärjestäjän puo-
leen. He tarjoavat kaapistojen ja
sisusteiden suunnittelupalvelua.
Ukonaho huomauttaa, että asuk-
kaan voi olla itse vaikea hahmottaa
kotinsa tavaratungosta. Kun apuun
ottaa ulkopuolisen, tavaroiden or-
ganisointiin voikin saada uutta vi-
siota ja hyviä vinkkejä.

Lajitteluastioita tarvitaan niin
paljon, että harvalla ne mahtuvat
kiintokalusteiden sisään.

Käyttöä ja aikaa
kestävä sohva

Sohvaostoksilla päätöksenteossa painaa muukin
kuin väri – varsinkin jos haluaa sohvaa kestävästi
käyttää mahdollisimman pitkään.

Etenkin runko määrittelee hyvin pitkälle sen, onko
sohvan tuleva käyttöikä vuosia vai vuosikymmeniä.
Kestävät sohvastat ovat usein myös painavia. Tukeva
runko on tavallisesti materiaaaliltaan massiivipuuta tai
tukevaa vaneria, ja jousitus napakka.

Myös pehmustemateriaaleilla on väliä. Laadukas
vaahtomuovi tai kylmävahto säilyttää muotonsa ta-
vallista vaahtomuovia pidempään.

Verhoilumateriaaleissa kannattaa kestävyys li-
säksi huomioida omien tarpeiden mukaisesti esi-
merkiksi helppo puhdistettavuus. Villa kestävä kulu-
tusta ja hylkii likaa, kun taas tekokuidut ovat usein
kestäviä ja helposti puhdistettavia. Myös nahkalaa-
dut eroavat toisistaan puhdistuksen osalta.

Martindale-arvo kertoo verhoilukankaan hanka-
uksenkestävyydestä: mitä korkeampi lukema, sitä
kestävämpi kangas. 20 000–25 000 on tavanomai-
seen kotikäyttöön riittävä, kun taas julkisten tiloi-
jen kovalla käytöllä olevilta kalusteilta edellytetään
yleensä noin 50 000 Martindale-lukemaa.

Pilling-luku kertoo puolestaan kankaan nyppyy-
ntymisestä asteikolla 1–5. Mitä suurempi luku, sitä vä-
hemmän kangas nyppyyntyy käytössä. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Aina on aihetta juhlaan!

Elämän käännekohtia on ilo juhlistaa yhdessä läheisten kanssa. Toisinaan oman kodin neliömäärä ei kuitenkaan riitä haluttuun vierasmäärään, tai juhlien järjestäminen kotona koetaan muuten epäkäytännöllisenä.

Ravintola tai muu vuokrattava juhlatila voi tarjota tunnelmalliset puitteet niin suureen kuin pienempäänkin juhlaan. Kun juhlia halutaan viettää kodin ulkopuolella, on kuitenkin muutamia käytännön asioita, jotka olisi hyvä huomioida heti suunnitteluvaiheessa. Jo tilaisuuden luonne sanelee järjestelyiden osalta paljon.

– Pyydän aina asiakasta ensin miettimään, mitä siltä tilaisuudelta haluaa ja mitä ei missään nimessä halua. Jos on vaikka syntymäpäiväjuhla, minkä tyylinen juhla niistä halutaan ja mitä siellä halutaan tapahtuvan? Sen ympärille lähdetään rakentamaan, kertoo hää- ja juhla-suunnittelija **Eija Holmberg-Lehto**. Hän on toiminut juhlasuunnittelun parissa vuodesta 2007 lähtien ja kirjoittanut aiheesta myös kirjan *Unohdumattomat häät* sekä *Tapahtumajärjestäjän oppaan*.

Useimmille meistä juhlien järjestäminen ei ole kuitenkaan jokapäiväistä hommaa. Holmberg-Lehto vinkkaa netistä löytyvän erilaisia muistilistoja avuksi juhlasuunnittelun aloittamiseen.

– Kannattaa ehdottomasti ottaa sellainen avuksi. Niitä asioita on kuitenkin yllättävän paljon. Kuulen asiakkailta usein, että enpä olisi tuolaista osannut ottaa ajatelleeksi.

Juhlan luonne ja vierasmäärä ohjaa juhlatilan valintaa

Juhlan luonne määrittelee Holmberg-Lehdon mukaan sen, millainen juhlatila siihen soveltuisi – halutaanko huvilaa, juhlasalia tai kenties hallia? Toinen tärkeä tekijä on kaavailtu vierasmäärä. Hän neuvoo noudattamaan juhlatilojen ilmoitettua henki-

lömitoitusta. Jos tila on siis tarkoitettu 50 henkilölle, sinne ei kannata yrittää tunkea 70 vierasta.

– Liian pieni on epämukavaa kaikille, ja liian iso tuntuu hallilta eikä siellä tavoiteta ehkä sitä kivaa intiimiä tunnelmaa, jota halutaan.

Holmberg-Lehto kehottaa miettimään myös tilan saavutettavuutta: onnistuuko paikalle kulku julkisilla liikennevälineillä, onko pysäköintipaikkoja riittävästi ja pääsevätkö esimerkiksi liikuntarajoitteisetkin tilaan. Näiden ohella juhlaan kaavailtu ohjelma asettaa omat vaatimuksensa juhlatilalle.

– Jos siellä syödään, onko siihen ruuan valmistukseen ja tarjoiluun tarvittavat tilat, millainen keittiö on, millaiset ovat kylmäsäilytystilat, hän luettelee.

– Jos on tarkoitus tanssia, siihen tarvitaan tila, ja jos tiedossa on pu-

heita, sitä varten tarvitaan välineet.

Hyvä apu ovat netissä olevat haku-koneet, joista voi etsiä sopivaa juhlatilaa eri kriteereillä: mikä on aiottu henkilömäärä, saako järjestäjä tuoda omat juomat, tai onko saatavilla vaikkapa sauna.

Kaikkea ei tarvitse yrittää tehdä itse

Usein juhlanjärjestäjän ajatuksena on tehdä itse ruuat, hakea juomat ja hoitaa vielä musiikkikin juhliin. Holmberg-Lehto muistuttaa, että kaikkea ei kuitenkaan kannata yrittää tehdä itse. Palveluita on nykyään saatavilla ja niitä kannattaa käyttää tarpeen mukaan.

– Varsinkin jos juhlakalu itse on järjestämässä, hänen tehtävänsä on juhlaa, nauttia päivästä ja vieraiden kanssa olemisesta.

Freepik

Hän nauraa tosin kompastuneensa samaan itsekin. Viime vuonna täyt- täessään pyöreitähän oli varannut juhlatilan ja visioinut sinne kaikkea, mitä ammattimaisen juhlasuunnitte- lijän mieleen vain voikaan juolahtaa – muun muassa katon täydeltä ilma- palloja. Lopulta hän oli havahtunut suunnitelmiensa suuruuteen: kuka tämän kaiken tekisi ja siivoaisi?

– Juhlan järjestäjän on tärkeää miettiä se logistiikka, milloin ja millä viedään tavarat, milloin koristellaan ja siivotaan, ja onhan paikalla joku avaamassa ovia.

Holmberg-Lehto toteaa myös juhli- en jälkeisen suunnittelun tuppavaan unohtumaan. Juhlatavarat on kuiten- kin saatava myös pois tilasta ja lai- natut ja vuokratut tarvikkeet palau- tettava.

– Ehdottomasti paras on, jos tilan saa koko viikonlopuksi, että pääsee perjantaina rauhassa tekemään ja sunnuntaina siivoamaan.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – myös juhlissa

Hyvin suunniteltu on puoliksi teh- ty myös juhlia järjestettäessä. Holm- berg-Lehto vinkkaa, että tilaisuuden aikatauluttamisen helpottamiseksi päivästä voi käydä myös mielikuva- harjoittelua: mitä tapahtuu, kun vie-

ras tulee paikalle, ja miten paljon ai- kaa mikäkin osa juhlaohjelmasta vie?

Yhdessäololle ja seurustelulle on hyvä varata aikaa, mutta turha odot- telu latistaa helposti juhlatunnel- man. Juhlasuunnittelija toteaa ihmis- ten arvostavan sitä, että ohjelma on soljuvaa ja illan kulku tiedossa.

– Onko se sitten pöydissä ohjelmia, joissa kerrotaan mitä tapahtuu, tai seremoniamestari, joka kertoo mitä tapahtuu ja missä vieraiden odote- taan olevan.

Juhlien suunnittelussa olisi hyvä olla jokin punainen lanka, jota nou- datetaan kutsuista ja koristeluista lähtien. Holmberg-Lehto kertoo sen helpottavan juhlanjärjestäjän omaa visiota ja siinä pysymistä. Etenkin kutsu tulee laatia niin, että vieraat tietävät, mitä odottaa – ja mitä heiltä odotetaan.

Tarjoiluihin panostaminen ei mene hukkaan

Holmberg-Lehto muistuttaa kutsu- jen ja koristelujen kuvastavan tilai- suutta ja sen luonnetta.

– Jos ollaan kakkukahvijuhlissa, oli- si kauniit valkoiset pöytäliinat, ser- vietit ja ehkä viulumusiikkia, joka kertoo herkkyydestä. Ja jos haluat hy- vät bileet, sitten samppanjat ja ilotu- litukset voivat räiskyä heti kutsuissa, että tervetuloa vuosisadan bileisiin.

VARPPAAJA OY
HYVINVOINTI JA KOTIPALVELUT

**Muista varata joulu-
siivoukset ajoissa!**
- ota yhteyttä !

KOTITALOUSVÄHENNYS 60% **PALSE.FI PALVELUT KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTIALUEELLA.**

www.varppaaja.fi
toimisto@varppaaja.fi

Työtilaukset 050 360 0127

Juhlasuunnittelijan kokemuksen perusteella on vielä eräs asia, johon juhlissa erityisesti kannattaa panos- ta: ruoka, ja tarjoilut ylipäätään.

– Ihmiset muistavat yleensä aina ruoan; oliko se kylmää, kuumaa, oli- ko sitä riittävästi, Holmberg-Lehto kertoo.

Toisena hän mainitsee juhlien va- lokuvauksen ja videokuvauksen. Ne voivat usein jäädä yksittäisen vieraan tai läheisen kontolle, jonka oma juh- linta jää sitten vähiin. Hän kehottaa- kin miettimään, voisiko kuvausteh- tävään hankkia paikalle jonkun ul- kopuolisen. Kuvat ja video ovat kui- tenkin kaunis muisto tilaisuudesta niin juhlan järjestäjälle kuin vieraille- kin, joten niistä ei kannata pihistellä. Myös erilaiset vieraskirjat ja terveh- dykset ilahduttavat vielä pitkään jäl- kikäteen.

Vältä yllätykset sopimalla asioista kirjallisesti

Olipa kyseessä sitten catering, koris- telut tai esiintyjät, Holmberg-Lehto suosittelee etsimään omaan tyyliin sopivat tekijät ja pyytämään tarjouk- set aina kolmelta palveluntarjoajalta, jotta näitä voi vertailla.

Palveluista kannattaa sopia kirjalli- sesti esimerkiksi sähköpostilla. Näin on helppo tarkistaa, että asiat on teh- ty kuten sovittu ja loppusummakin sovitus mukainen. Myös peruutus- ehdot selviävät tarvittaessa sopimuk- sista.

Esimerkiksi cateringin ja juhlatilan osalta tulee selvittää tarkasti, mitä kaikkea ne sisältävät: tuleeko muka- na astiat, pöytäliinat tai henkilökun- ta, tai onko tilassa äänentoistoon tarvittavat laitteet.

– Yleensä paikassa voi olla astiat, mutta ei pöytäliinoja ja serviettejä. Ne pitää vuokrata tai hankkia pito- palvelun kautta. Ja hyvin usein on, ettei seinille saa kiinnittää mitään tai kynttilöitä polttaa, Holmberg-Lehto kertoo.

Käytännöt kannattaa varmistaa ja sopia kirjallisesti jo ennakoon: muun muassa milloin tilaan pääsee, monelta pitää poistua ja millaista sii- vousastetta vaaditaan. Ruuan säily- tystä varten kannattaa varmistaa, että kylmätilaa on tarpeeksi saatavilla.

– Ravintoloissa tietenkin aina se ra- vintola tarjoaa ruuan ja juoman, sin- ne ei voi omia viedä. Juhlatiloissa on vähän vaihtelevia käytäntöjä. Usein niihin saa viedä itse ruuat, mutta osal- la voi olla oma catering, jota he käyt- tävät, ja sitten saa viedä omat juomat.

Musiikki luo juhlatunnelman

Musiikilla on todella suuri merkitys tunnelman luomisessa, Holmberg- Lehto muistuttaa.

– Ihmiset vapautuvat, kun on mu- siikkia. Ruokailun aikaanakin voisi olla taustamusiikkia.

Jos illalle halutaan hyvät bileet ja tanssia, DJ tai bändi on hänen mukaansa hyvä vaihtoehto. Jos kaiva- taan rauhallisempaa tunnelmaa, esiintyjäksi voi harkita esimerkiksi trioa tai trubaduuria.

Holmberg-Lehto toteaa bändin yleensä kertovan, mitä he tarvitsevat tilan ja esimerkiksi sähköjen osalta. Juhlan järjestäjän ei siis tarvitse miet- tiä kuin bändin sijoittelua: onko juh- latilassa lava, jolla bändi voi soittaa, vai sijoitetaanko heidät johonkin kul- maan tai nurkkaukseen?

Hän kehottaa huomioimaan myös tilan akustiikan, ja onko tarkoitus seurustella vai tanssia. Bändin saa- vuttua paikalle on mielekkäämpää keskittyä tanssiin eikä seurusteluun.

– On bändillekin kurjaa, jos ihmiset eivät tanssi.

Soittajillekin on lisäksi hyvä varata tilaisuuteen ruokaa ja juomaa. Usein bändi tarvitsee myös tavaroilleen jonkin takahuoneen, jossa he voivat viettää aikaa ennen osuuttaan illasta.

Juhlat saavat olla järjestäjänsä näköiset

Holmberg-Lehto huomauttaa, että vieraat ja heidän viihtymisensä on toki tärkeää huomioida: ruokatar- joiluissa on hyvä muistaa vierai- den mahdolliset ruokarajoitteet ja musiikkivalinnoissa myös muiden mieltymykset. Epäonnistumista on kuitenkin turha pelätä. Juhlat saavat aina olla järjestäjänsä näköiset.

– Ei tarvitse oikeasti olla mitään järjestyttävän suurta. Elämä on elettä- väksi, ja siihen kuuluvat juhlata ja ih- miset ja ystävät.

Esimerkiksi syntymäpäiväjuhlat voi järjestää läheisten kesken vaika nnyttäriperiaatteella, jossa lahjo- jen sijaan kukin vieraista tuo jotain tarjottavaa.

– Pienelläkin budjetilla voi järjes- tää. Monesti esimerkiksi koristeluja voi vuokrata tai lainata.

Hän huomauttaa koristeita löyty- vän myös luonnosta, kunhan käyt- tää mielikuvitusta. Inspiraatiota voi hakea esimerkiksi Pinterestistä, joka on suorastaan ehtymätön ideapank- ki. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kultaisen 1920-luvun Suomi

Iloisella ja eteenpäin katsoneella 1920-luvulla Suomi oli vielä nuori valtio, jonka valtiomuodoksi oli valikoitunut tasavalta. Vaikka ajan poliittiset vastakohtaisuudet koettelivat tuoretta parlamentarismia, vuosikymmenellä hyväksyttiin niin yleinen oppivelvollisuuslaki, uskonnonvapauslaki, köyhäinhoitolaki kuin lukuisia muitakin yhteiskuntaa muovanneita lakeja. Myös kieltolaki oli voimassa koko 1920-luvun ajan, vaikka vaatimuksia sen purkamisesta esitettiin.

Kulttuurin puolella kirjailijaryhmä Tulenkantajat pyrki viemään kotimaista kirjallisuutta eurooppalaisempaan suuntaan. Vuosikymmenellä vaikuttivat muun muassa

Uuno Kailas, Ilmari Kianto, Katri Vala ja Mika Waltari. Musiikin kentällä säväyttivät mestarilliset Leevi Madetoja, Aarre Merikanto ja Jean Sibelius, arkkitehtuurin saralla puolestaan Eliel Saarinen ja Alvar Aalto.

1920-luvulla Suomessa myös sekä tehtiin että katsottiin paljon elokuvia. Vuosikymmen oli kotimaisen mykkäelokuvan nousukausi, ja pitkiä elokuvia valmistui vuosina 1919–1929 kaikkiaan 56. Tuolloin nähtiin muun muassa klassikoiksi muodostuneet *Ollin oppivuodet*, *Nummisuutarit* ja *Koskenlaskijan morsian*.

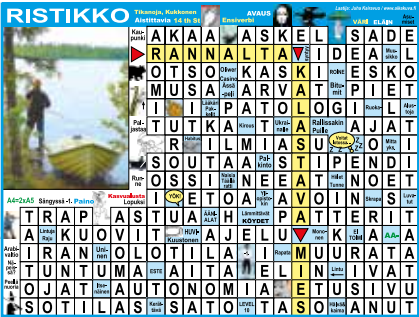
Lähde: www.kotus.fi

Pixabay

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

2x

Olen syytön!

-KEITTO

Värih-telyä

30 100:sta

Miehiä veeläkin

Suojaava

Rin-nassa

Alko-holiton

Ajan-jakso

VÄLISSÄ X uomia Kahvია

Yes!

-nenä Peli

Valtio Rasiat

Touko-tytöt

Onne-kas

Lihak- sessa

Puuh puuh..

Kauka- lossa

Radio- tähti

Lapsel- lisia

Paita -1.

-eläin Töykeät

Kos- ketkin

Pahoin- voida

Joulu- nakin

ALKU

Re- vanssi

Suloi- sia?

Levy- Pääkau- punki

KAL- LÉN

Sukua Sannat

Au! Kallonen

"Hal- kovat"

Leh- dessä

Asun- noton

Nimi- älläkin

Pohjan- maa?

Leh- mällä

Krim- min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Sar- vekas

Veron- palautus

Keihään heitossa

-kirja Hienot

Pirkan- maata

Orgi- naali

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin
jäsen vuosina 2008–2024
ja nousee varasijalta
parlamenttiin 10. vaalikaudelle.

Kestävillä rakennusmateriaaleilla
järkevämpää rakentamista

Rakennusalan kestävyysmurros on pääsemässä vihdoinkin käyntiin. Murros on välttämätön, sillä rakentaminen ja rakennukset kuluttavat noin puolet EU:n materiaalikulutuksesta sekä vastaavat noin 40 prosenttia EU:n energiakulutuksesta. Sen lisäksi ala tuottaa valtavasti jätettä, josta suuri osa olisi helposti uudelleen käytettävää ja kierrätettävää. Ilman rakennusalan kestävyysmurrosta voimme sanoa hyvästit EU:n ympäristö- ja ilmastotavoitteille.

Julkisessa keskustelussa on puhuttu paljon rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä, mutta myös toinen rakennuksia koskeva asetusta on tulossa seuraavan muutaman vuoden aikana voimaan. Uusi rakennustuoteasetus harmonisoi ja vahvistaa rakennusalan sisämarkkinoita. Asetuksen tarkoituksena on edistää alan digitalisaatiota, rakennustuotteiden kestävyttä, uudelleen käytettävien rakennusmateriaalien laajempaa käyttöä ja yhdenmukaistaa tuotteita koskevia sääntöjä julkisissa hankinnoissa.

Jopa 80 prosenttia tuotteiden ympäristövaikutuksista määritellään jo suunnitteluvaiheessa, minkä vuoksi tuotesuunnittelun alkuvaiheilla on ratkaiseva rooli tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutusten torjunnassa. Tämän vuoksi asetuksella asetetaan yhdenmukaistetut ennalta määritetyt ympäristöä koskevat perusominaisuudet, kuten vaikutukset

ilmastonmuutokseen, vesistöihin ja luonnonvarojen käyttöön. Rakennuskohteet on myös suunniteltava, rakennettava ja purettava niin että vaikutukset ihmisten terveyteen, hygieniaan ja turvallisuuteen on minimoitu. Esimerkiksi vaarallisten aineiden, orgaanisten yhdisteiden tai mikromuovien päästöt sisäilmaan eivät saisi vaikuttaa negatiivisesti rakennusta käyttävien turvallisuuteen tai terveyteen.

Asetuksen parhaita puolia on se, että se velvoittaa digitaalisen tuotepassin käyttöönoton rakennustuotteissa. Näin ollen jälleenmyyjät ja kuluttajat, kuten rakennusyritykset, korjaajat tai vaikkapa omakotitaloasujat, saavat helposti selville tuotteiden alkuperän, käyttöohjeet, turvallisuustiedot, suoritustason ja muut tekniset ominaisuudet. Tämä helpottaa huomattavasti tee-se-itse omakotitaloasujien elämää, kun esimerkiksi korjattavien tai korvattavien tuotteiden tiedot ovat helposti saatavilla, mikä sujuvoittaa tuotteiden kierrättämistä, päivittämistä, uusiokäyttöä ja korjaamista.

Asetuksen myötä ympäristöä koskevat perusominaisuudet on lueteltava digitaalisessa tuotepassissa osana tuotteen suoritustasoa. Näin rakennustuotteita vertaillaessa on helpompi erottaa vastuullisemmat ja ympäristöystävällisemmät materiaalit ja tuotteet vähemmän ekologisista vaihtoehdoista. Jatkossa olisi tärkeää varmistaa, että suosimme ra-

kentamisessa ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten vähähiilisiä tai kierrätettyjä materiaaleja. Tuotteet olisi suunniteltava siten, että niiden elinkaari on mahdollisimman pitkä ja että ne ovat lopulta uudelleen käytettäviä ja kierrätettäviä. Meidän on suunniteltava jätteen synty pois ja varmistettava, että rakennuskantamme suunnitellaan kestäväksi myös ilmastomuutoksen myötä muuttuvia olosuhteita.

20 vuotta vanhan rakennuksen purkaminen ei ole kestävää saatikka järkevää. Kun rakennus kuitenkin puretaan elinkaarensa lopussa, on tärkeää, että hyödynämme rakennuksen purkamisesta syntyvän aineksen uusissa rakennuksissa mahdollisimman tehokkaasti. Myös modulaarisuudella on iso rooli tulevaisuuden rakentamisessa, kun rakennuspalikoiden uudelleenhyödyntäminen uusissa käyttötarkoituksissa vähentää tarvetta alusta loppuun rakentamiselle.

Uudella rakennustuoteasetuksella ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivillä varmistamme, että rakennuskantamme ja rakentaminen ovat linjassa EU:n ympäristötavoitteiden kanssa. Ympäristöystävälliset vaihtoehdot ovat myös usein ihmisen terveydelle suotuisampia, kun esimerkiksi rakennustuotteiden kemikaalikuorma vähenee. Näin ollen kestävämpi asuminen on myös asujan mukavuudelle mieluisampaa.

Ruokitko sinä Mustankorkean
Monsteria?

Sekajätteen joukossa on edelleen 21 % biojätettä. Auta meitä muuttamaan se ja lajittele biojäte! Kiitokseksi Mustankorkean Monsteri pöräyttää biokaasua ja muhii multaa.

✓ perkuujätteet ja kuoret	✗ sinun ruokasi!
✓ ruuantähteet	✗ nesteet
✓ suodatinpaperit, kahvinporot ja teepussit	✗ lemmikkien jätökset
✓ talouspaperit ja lautasliinat	✗ biohajoavat pakkaukset tai kertakäyttöastiat
✓ kukkamullat	✗ isot luut ja purukumit
	✗ kananmunan kuoret
	✗ tuhka ja tupakantumpit

KOTI- JA YRITYS- MUUTOT

O. JYLHÄ OY

KAIKKI MITÄ MUUTTOOSI TARVITSET!

- ✓ Täyden palvelun muutot
- ✓ Muuttolaatikat ja pakkaustarvikkeet
- ✓ Varastointipalvelu
- ✓ Haasteellisten esineiden siirrot

Voit maksaa muuton myös sinulle sopivissa erissä rahoituskumppanimme kautta.

Kysy tarjous soittamalla:

Kotimuutot 024 885 8368

Ulkomaanmuutot 024 885 8369

Yritysmuutot 024 885 8371

tai täyttämällä tarjouspyyntölomake:

www.transport-jylha.fi

Karoliinan Kahvimylly & Kestikievari

Palvelemme klo 9-18 nelostien varrella Joutsassa.

Runsas valikoima päivittäin leivottuja makeita ja suolaisia leivonnaisia.

Keittiöstämme saa tilattua mm. herkullisia maalaispizzoja tai runsaita salaatteja.

Keittiö avoinna päivittäin klo 10.30-17.30.

Karoliinan®
KAHVIMYLLY & KESTIKIEVARI

Kuusirinne 11,
41770 Leivonmäki
040 6858 566
karoliinan@karoliinan.fi

Tervetuloa!

TÄYDELLINEN REMONTOINTI

Kalusteet • Työtasot • Seinäkaakelit • Suihkutilat • Kaakelilattiat
Puulattiat • Laminaattilattiat • Portaat • Pesualtaat • Ammeet

Maahantuoja ja markkinoija Colornova Oy

colornova.fi • v33.fi

 Colornova
Kodin uusi ilme